

Magasin inni avisen!

UNIVERSITET



Norges største studentavis

Utgave 22 årgang 80

www.universitas.no

Torsdag 24. september 2026

7000 STUDENTER FÅR IKKE PLASS I STUDENTIDRETT

Nyhet s. 12–13



**Høyeste søkertall på
100 år**

Nyhet s. 10–11

Ferske journalister
uten jobbsikkerhet

**Ble droppa
etter tre år
i NRK**



Nyhet s. 6–7

**PÅ INNSIDEN AV
SCHULTZ HUS**



Kultur s. 18–19

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør:	Ingemar Stirling Gundersen
stirlingingemar@gmail.com	901 70 672
Nyhetsredaktør:	Ella Jørgenvåg Svendsen
ELJS@hotmail.no	941 27 058
Fotosjef:	Shilan Sari
Desksjef:	Emilie Sveinsson
Nettredaktør:	Emil Kvebæk Øvretveit

Uttegner:	Emilie Sveinsson
Uttegner:	Maria Mogens Bø
Uttegner:	Thea Ugland Engen
Uttegner:	
Uttegner:	Fabian Lenschow
Deskjournalist:	Åsne Skeie
Korrektursjef:	Mia Huse

Daglig leder:	Maryam Amini
Besøksadresse:	Moltke Moes vei 33
Post:	Boks 3 Blindern, 0313 Oslo
Epost:	universitas@universitas.no
Nettside:	www.universitas.no

Stakkars de introverte



Ingemar Stirling Gundersen,
Ansvarlig redaktør

De siste ukene har det ikke vært grenser for hva politikere og medier er i totalt harnisk over. Drivstoffpriser, KRISE! Dårlige PISA-tall, KRISE! Metabriller? KRISE! EU vil ikke støtte opp under olje- og gassutvinning i Arktis? KRISE! Jeg begynner å høres ut som en parodi på meg selv, men hva med oss studenter?

Onsdag skjedde to ting. Den årlige studentindeksen ble lansert. Indeksen kartlegger studenters muligheter på leiemarkedet basert på data fra Finn, studentsamskipnadene, Lånekassen og Norsk studentorganisasjon (NSO). Indeksen viser flere bekymringsverdige trender, blant annet at seks av ti utleieboliger i Oslo er for dyre for studenter – selv med deltidsjobb, og at man må tjene i overkant av 8 000 kroner ved siden av studielånet for å ha råd til å leie bolig. NSO-leder Eva Franko Aas konstaterer ganske klart: «Fulltidsstudenten er død og gravlagt».

Ved siden av de dystre tallene indeksen presenterte, har også Oslo-byrådet bestående av Høyre og Venstre lansert sitt årlige budsjett. Der gjør de noen tiltak de skal beæres for, som å kutte kollektivprisene ned til 393 kroner i måneden for studenter. Vi kan dessverre ikke bo på T-banen. Oslo-byrådet anklager meg i denne avisen for å spre usannheter, fordi jeg i en tidligere leder etterlyste

tannhelsetiltak for unge og ikke synes dagens studentboligutbygging er tilstrekkelig. Byrådet har tidligere sagt til Universitas at tannhelse er en uviktig prioritering sammenliknet med å sørge for at studenter skal ha rimeligere steder å bo. Hva med når ingen av delene er en realitet?

Det de dog har råd til er 478 millioner kroner til å fjerne eiendomsskatt for de som allerede er kommet inn på boligmarkedet, og nøyaktig o

Hvor dårlig må studentøkonomien bli før vi kan vurderes som vanskeligstilte?

kroner til tiltak for å forbedre situasjonen for studenter

Regjeringen, som har kastet rundt seg med støtteordninger til drivstoff og strømstøtte til hytteeiere, kan heller ikke frikjennes. Ingen støtteordning til en studentboligkrise som øker. Hverken regjering eller byråd presenterer noen tiltak som er tilstrekkelig for å gjøre studenters økonomi bærekraftig. Hvor dårlig må studentøkonomien bli før vi kan vurderes som vanskeligstilte?

I tillegg til ukens avis har vi et jubileumsmagasin, der flere artikler nevner hverdagen, blant annet på 90-tallet. Det er mye man kan være

nostalgisk ved 90-tallet for. Enten om det er hiphopens storhetstid, Nirvana, Friends, fremtidsoptimisme eller Universitas. Vi bør likevel ikke være nostalgiske for en tid der man kunne leie en bolig uten å tjene 8 000 kroner ved siden av studiet, slik Studentindeksen peker på. Anette Syversen, utleieekspert i Vend, sier til NTB at «Deltidsjobb har gått fra å være en økonomisk fordel til å bli en forutsetning for å få råd til et sted å bo.» For bachelorstudentene er dette helt sikkert overkommelig, og å jobbe tidlig har mange fordele. For en profesjonsstudent i medisin, juss eller psykologi virker dette mye mindre overkommelig. Må man ha rike foreldre for å studere et profesjonsstudium i Oslo, eller prioritere

En klok dame sa en gang at «Oslo har blitt så dyrt at raringene som absolutt BØR bo alene, ikke lenger kan bo alene». Slik leiemarkedet beveger seg i byen, kommer vi alle til å ende opp med å bo på Schultz Hus, tett i tett på tomannsrom. Stakkars de introverte. Fiks. Det. Jævla. Boligmarkedet.



Arkivaren av Åsne Skeie

Arkivaren



Ekteskap er naturlig

Samliv mellom mann og kvinne er «naturlig», skrev studenterpresten på Blindern i 1970. Kunne man leve sammen, kunne man også inngå ekteskap, mente han. Studentene hadde en tendens til å vente for lenge med å gifte seg. Men forlovelsen burde ikke bli for lang, for ekteskap var lik med barn, og aldersforskjellen mellom barn og foreldre burde ikke bli for stor. Av den grunn arrangerte han «ekteskapskurs» for alle forelskede studenter. I dag arrangerer studenterprestene popups på valentinsdagen og walk and talk med besøkshund. La oss håpe det fortsatt høres hyggelig ut om 80 år.

Universitas, nr. 8 1970

Sex med Svein?

I 1946 var Universitas nysgjerrige på (mannlige) studenters sexvaner. Den gang som nå var debutalder, hvor mange man hadde ligget med og hvorvidt man var seriemonogam eller ei viktig. 31 % av de spurte studentene i 1946 var «Svein», i dag bedre kjent som jomfru. På spørsmålet «pikens alder ved ditt første eventyr?», var det flest som svarte at «piken» var 20 år. I tillegg var det vanlig at studentene hadde sex med kvinner som var eldre enn dem selv. 77% av de mannlige studentene hadde hatt sex med flere enn én kvinne, og bare 16% av alle studentene var forlovet. Ekteskapsutfordringene startet altså tidlig.

Universitas, nr. 6 1946



- Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden SiO.
- Universitas arbeider etter Vier varsom-plukens regler for god pressesikk.
- Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.



ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

De skjeve målene til PISA

Norske ungdommer leser dårligere enn snittet. Skal det bestemme retningen til den norske skolen?

PISA

Håkon Hansen-Møllerud Lund,
journalist hos Universitas



Vi har igjen fått et PISA-sjokk i kongeriket. «Fire av ti unge gutter kan ikke lese», lød alle overskriftene forrige uke. Politikerne spilte pekelek, og alle vil utpeke den skyldige. Forutsigbart nok pekes skjermen ut som syndebukken.

Debatten som fulgte viser skolepolitikens fremste svakheter: en forkjærlighet for konkrete tall og utålmodighet med tiltakene. Kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun (Ap) sier seg enig i det meste av både diagnoser og løsninger. Alle mener vi trenger tiltak, men ingen har tid til å se dem virke.

Tallene er tydelige, men hva som ligger bak dem er det tilsynelatende ingen som bryr seg om. Vi er for eksempel ikke det eneste landet med fallende resultater. Faktisk gjør alle landene i Norden det dårligere nå enn ved forrige undersøkelse. Det betyr at norsk skolepolitikk ikke trenger å være det eneste problemet. I 2018 ble dessuten begrepet «lesekompetanse» oppdatert i undersøkelsen, hvor refleksjon og evaluering har fått mer fokus. Derfor sier ikke resultatene at elevene våre ikke kan lese, men at noen av dem ikke leser slik OECD vil. Om det er mer eller mindre bekymringsverdig, vet jeg ikke. Men poenget forblir at dette kun er én undersøkelse, som dessuten viser

statusen til norske elever med store forenklinger.

Ingen andre sektorer opplever denne typen utålmodighet. Vårt store forsvarsloft er fullført i 2036, og det godtar vi selv når vårt naboland Russland er en invasjonsmakt. Vi godtar det fordi vi skjønner at ting tar tid. Her har skolepolitikken noe å lære.

Det virker som om foreldre er mer opp-tatt av at det gjøres noe enn av at det som

spørre hva som egentlig er formålet med den norske skolen. Er det å konkurrere om de beste resultatene i OECD eller å legge grunnlaget for et av verdens mest vellykkede land? Skoleresultater er kanskje den beste indikatoren vi har for framtidens samfunn, men da må vi se på alt de lærer og får til. Vi kan ikke redusere den norske skolen til PISA-resultater.

PIAAC-undersøkelsen, som også er

til å innføre tiltak i skolen og når man skal lære lesing og regning. Dårlig tolkning av tall og utålmodighet etter resultater er en farlig kombinasjon.

Jeg savner den delen av debatten der formålet med dagens skole blir diskutert. Er dagens fellesskole kun til for at politikere skal komme med politiske utspill og løsninger tilpasset den offentlige opinionen? Ingen av tiltakene som settes i gang får vi helt sikkert vite effekten av for det neste innføres. Vi vet like lite om hva som fungerer i dag som for 20 år siden. Hva med å gå tilbake et par steg med utdanningen og tenke seg om? Dagens voksne befolkning gjør det jo jevnt over godt i internasjonale undersøkelser, om man først skal bruke ett tall som mål på landet vårt.

I en stadig raskere utvikling må skolen få litt godvilje. Utviklingen blir ofte brukt som argument for at skolen må utvikle seg raskt. Jeg tenker snarere tvert imot: Vi må gi skolen tid til å behandle sjokket. I mellomtiden foreslår jeg at vi diskuterer målene med norsk skole. Om det er å konkurrere høyest på OECD-rankingen eller om andre mål skal få være bestemmende for retningen til skolen.

De hyppige endringene hindrer effekten av tiltakene i skolesystemet

gjøres er basert på evidens. De hyppige endringene hindrer effekten av tiltakene i skolesystemet, og man ser knapt resultatet av endringene før de er fjernet eller omgjort. Kall meg gjerne naiv, men jeg tror de fleste ungdommer lærer seg å lese til slutt.

Det kan også hjelpe å løfte blikket og

gjennomført av OECD, viser at unge voksne i Norge gjør det signifikant bedre enn snittet. Det står dermed betydelig bedre til med aldersgruppen rett over. Et eller annet skjer med oss mellom videregående og arbeidslivet. Kanskje vi kunne hatt godt av å bruke litt bedre tid, både når det kommer

Nyhetsredaktør: **Ella Jørgenvåg Svendsen**
eljs@hotmail.no 941 27 058

NYHET

Ønskjar meir hat

Det er ei dårleg lov, som er utydeleg og vanskeleg å forstå. Vi bør droppe den, sa nestleiar i Oslo Kristelig Folkepartis Ungdom (KrFU), Knut Haraldsen på landsmøtet til KrFU i helga. Han snakka om «hatparagrafen», straffelovens paragraf 185 om hatefulle ytringar. Det skriv Vårt Land. Ungdomspartiet fryktar at paragrafen førar til forhanssensur, at folk ikkje deltek i debatt eller legg band på seg sjølv. Derfor har dei no gått inn for å droppe paragrafen. Forslaget blei vedtatt med stort fleirtal.

– Vi vil ikkje ha ein lovgjevning i Noreg der eit klassisk syn på ekteskapet blir dømd som hatefulle ytringar, sa daverande nestleiar Torkel Johannes Bjuland til Vårt Land i vår. Han peika på ein dom frå finsk høgsterett mot ein finsk polititar som blei dømd for hatefulle ytringar om homofile. Eg tar oppfordringa: la det bli meir hat! Jeg skal ikke tie meir! Din feite, støgge gris.

Potetskrella

Forsvarsfeber: Mest attr



AKERSHUS FESTNING: Forsvarets høyskole har lokaler i Oslo sentrum.

Forsvaret har klatret 28 plasser i årets kåring av attraktive arbeidsgivere for unge. Nå deler de førsteplassen med gjengangeren Sintef.

Forsvaret

Tekst Filip Eskedal og Johanne Øyen Aas
Foto Amélie Denizou Lund og Ella Jørgenvåg Svendsen

– Det er vår generasjons jobb å opprettholde den sikkerheten vi har hatt gleden av å vokse opp med.

Det sier Ole Magnus Olkvam (24), som studerer Peace and Conflict Studies ved Universitetet i Oslo.

Han tror det kan bli en vanskeligere oppgave for deres generasjon enn for foreldregenerasjo-

nen å forsvare landet. Han kunne gjerne sett for seg en karriere i Forsvaret. Det er han ikke alene om.

Dag Rist Aamoth, sjef for Forsvarets Høyskole, tror trenden kommer av at unge som velger Forsvaret er ute etter en meningsfull jobb.

– Jeg tror dette er en tid hvor hele det norske samfunnet er mer

og mer opptatt av hva det betyr å ha sikkerhet, trygghet og beredskap. Det er blitt et mer aktuelt tema for oss alle, sier han.

Forsvarsforeningen

Olkvam stiftet i 2025 Oslostudentenes Forsvarsforening (OSFF).

– Jeg hadde lyst til å både lære mer om det selv og dele kunnskapen videre, sier han.

Foreningens hovedmål er å mobilisere studenter til å engasjere seg i totalforsvar, beredskap og forsvarspolitik. Motivasjonen til å stifte foreningen kom av at han opplevde mer usikkerhet rundt det sikkerhetspolitiske landskapet i dag enn da han vokste opp.

– Det er viktig at foreningen kan ha en avskrekkende effekt gjennom bevissthet og kunnskap, sier Elise Regent (21), som er nå-

værende leder av foreningen.

Hun studerer sikkerhet og etterretning ved Oslo Nye Høyskole og ønsker å bidra til nasjonal sikkerhet og beredskap. Regent ser for seg en karriere i Forsvaret, enten som sivilperson eller i felt- og utendørstjeneste, såkalt grønn tjeneste. Hun opplever at det er mange veier inn til en karriere i Forsvaret.

Årets mest attraktive arbeidsplasser

Rekrutterings- og bemannings-selskapet Academic Work har for ellefte år på rad gjennomført undersøkelsen Young Professionals Attraction Index. De kårer Norges mest attraktive arbeidsgiver og spør unge mennesker med null til fem års arbeidserfaring om hvilke egenskaper som er viktigst ved

valg av arbeidsgiver. Undersøkelsen har cirka 1500 respondenter, og Forsvaret er årets markante nykommer blant de topp 20 arbeidsplassene.

– Vi ser at innholdet i arbeids-

Det er noe som skjer når man har flagget på skulderen

Dag Rist Aamodt, sjef for Forsvarets høyskole (FHS)

oppgavene og hva man bidrar med er viktigere enn selve stillingen, og at det er et ønske om meningsfulle oppgaver, forteller Mats Furulund, administrerende direktør i Acade-

2026 - det triste året

2026 er et sorgens år, som bare blir mørkere og mørkere for ke-ege-boysa på Oslo vest. Tidligere i år ble det annonsert at Findings Festivalen ikke skal avholdes på Bislett Stadion. En uforbeholden

tragedie. Hvor skal vi nå dra i Oslo for å se favoritter som Broiler, Bal-linciaga og Bausa? Må man helt til føkkings Tønsberg eller Larvik?? Nå kom kirsebæret på begravelseskaken, da det ble annonsert at Marius Borg Høibys gamle stamsted Michaels legger ned. Naboe-ne på Briskeby jubler, David Eriksen gråter mens klientellet tusler tilbake til Solli plass. *Pingu*

Fantorangen i Sveits

Nå har det skjedd. Det vi alle fryktet. Skatteflyktningene ønsker skattegoder i Norge! DN kunne denne uka avsløre at eiendomsmilliardær Kjartan Aas har bedt om tilgang til NRK TV. Det fikk han ikke. Han bor i Sveits på grunn av den feite formuen han har bygget opp, som han ikke ønsker formueskatten skal sluke hel. «Hei, jeg flyttet fra Norge i 2021, jeg har ikke

tilgang til NRK TV. Hva er grunnen til det?» skriver han i et brev til Kultur- og likestillingsdepartementet i august. Til svar får han dessverre beskjed om at direkte-tv og enkelte programmer er forbeholdt nordmenn som bor i Norge. Han kan likevel finne ulikt NRK-stoff som «Norge rundt»-programmene, Fantorangen og Maskorama. Men det råder en viss usikkerhet om han får sett programmet han trolig kjenner seg mest igjen i: Der ingen skulle tru at nokon kunne bu.

Potetskrella

Attraktive arbeidsplass

mic Work.

Meningsfulle og interessante oppgaver er i år igjen på en tredje-plass over egenskaper som er viktige ved valg av arbeidsgiver. I 2024 lå disse egenskapene på åttende-plass. Nå er det bare lønn og fordeler, og et godt arbeidsmiljø som er viktigere egenskaper for unge.

– En av de viktigste egenskapene er jobbtrygghet og selskapets stabilitet. Mange ser nok for seg at Forsvaret både nå og i fremtiden kommer til å være en relevant og trygg arbeidsgiver, sier han.

Militær tidsangivelse på festningen

I god militær ånd, blir vi bedt om å møte opp nøyaktig klokken 11.57. På Akershus festning møter Universitas Dag Rist Aamoth, sjef for Forsvarets Høgskole.

– Man har et veldig godt utgangspunkt for å utvikle seg selv både som leder og yrkesutøver,

sier han om en jobb i forsvaret.

Han tror Forsvaret kan by på utfordringer man muligens ikke ville fått andre steder, og at behovet for variert kompetanse er stor. Videre mener han at utdanningen i Forsvaret ikke slipper taket på deg, og gir en mulighet for livslang læring.

Aamoth sier at de ikke har gjort spesielle tiltak akkurat nå, men alltid har ønsket å rekruttere unge til Forsvaret. Han påpeker at Forsvaret har mange interessante tilbud han tror kan være attraktive for arbeidssøkere.

– Ansatte i Forsvaret gjør alt fra å navigere fartøy på havet, drive med logistikk, være troppssjef på vinterfjellet, fly jagerfly, drive med støttevirksomhet, juridiske tjenester og økonomi. Vi er et stort økosystem av mange ulike typer kompetanseprofiler, understreker han.

– Det handler om noe som er større enn deg selv. Det er noe som skjer når man har flagget på



STOPP: På campus finner du militære områder.

skulderen, sier han.

Stortinget vedtok i 2024 Forsvarsloftet, en langstidsplan om å styrke norske forsvarsevne ved å øke investeringene betydelig. Aamoth tror det sender signaler om at det satses på Forsvaret, og at det i tillegg er et arbeid som fyller en viktig rolle i samfunnet.

Flere kvinner og unge med sivil utdanning

Ifølge Aamoth er en av de største utfordringene når Forsvaret skal vokse, at det tar tid å bygge opp kompetansen de har behov for. Det innebærer at det også er muligheter for en karriere i Forsvaret for de med en sivil utdanning, blant annet gjennom et påbyggingsløp.

Aamoth kommenterer at han ønsker at flere kvinner skal inn i Forsvaret. Det har vært en svak, men tydelig økning i andel kvinnelige søkere i de siste årene.

– Jeg håper vi kommer gjennom med beskrivelsen av Forsvaret som en attraktiv arbeidsplass for begge kjønn, sier Aamoth.

Samfunnsoppdraget og stabilitet trigger studentene

Regent og Olkvam fremhever Forsvarets samfunnsoppdrag og inntrykket av å kunne bidra i en ustabil verden som den viktigste motivasjonen for en karriere i uniform.

– Hvilke egenskaper ved Forsvaret som arbeidsgiver er det som tiltrekker dere?



REKTOR: Dag Rist Aamoth, sjef for FHS, på kontoret ved Akershus festning.

– Det er samfunnsoppdraget, svarer Olkvam og utdyper:

– Det handler om det renomméet Forsvaret har i det norske samfunn, og bevisstheten om det

Det er vår generasjons jobb å opprettholde den sikkerheten vi har hatt gleden av å vokse opp med

Ole Magnus Olkvam, styremedlem i Oslostudentenes Forsvarsforening (OSFF)

viktige arbeidet Forsvaret gjør.

Regent sier seg enig, og tror flere søker seg til Forsvaret for å føle at man gjør en aktiv innsats for å stabilisere den sikkerhetspolitiske situasjonen.

– Det tror jeg er veldig verdifullt, sier Regent.

På spørsmål om hvilke egenskaper studentene selv søker i en arbeidsgiver, trekker de også frem stabilitet. Olkvam peker på at Forsvaret trenger flere folk og et bredt spekter av kompetanse som forklaring på hvorfor Forsvaret tiltrekker seg unge arbeidstakere. Han utdyper at det i et skiftende arbeidsmarked er godt å vite at man er hos en arbeidsgiver som sikrer en viss stabilitet.

– Stabiliteten er veldig lukrativ, sier Regent.

På kun ett år har Forsvaret klatret hele 27 plasser på listen. Et ønske om meningsfulle arbeidsoppgaver og en stabil arbeidsgiver fremstår som viktige faktorer bak Forsvarets økte popularitet.



FORSVARSFØRENING: Elise Regent (21) og Ole Magnus Olkvam (24) kunne sett for seg en jobb i forsvaret.



SLUTTET: Tine Eide ville heller jobbe frilans enn hos store mediebedrifter.

LUFTEKULTUR I MEDIEBRANSJEN: Ble droppa etter tre år i NRK

Praksisen «lufting» fører til at ferske journalister står uten både jobbsikkerhet eller rettigheter.

Arbeidsliv

Tekst Solveig Bagle Bjerknes
Foto Yassir Majidi og Eleonora Mincheva

Tine Eide hadde midlertidig kontrakt hos NRK mens hun studerte journalistikk. En etter én ble kontraktene hennes forlenget, men etter nesten tre år hos statskanalen var det slutt.

– Jeg hadde jobbet med seks ulike radioprogrammer før de plutselig ikke ga meg noe mer kontrakt.

Hun var med på å lage daglige sendinger, så arbeidsoppgavene hennes måtte dekkes fast. På tross av dette ble hun sendt ut av NRK, for at en annen skulle komme inn og overta hennes stilling.

I mediebransjen er denne praksisen såpass utbredt at den har fått et eget begrep: «lufting». Å bli lufta betyr ikke å få sparken. Sjansen er faktisk høy for at man etter hvert vil bli ansatt på samme sted,

på samme premisser, igjen. Man må bare være borte lenge nok til at man ikke kan kreve fast ansettelse etter norsk lov.

– Det er dårlig behandling av folk, mener Margrethe Håland Solheim, som er nestleder i Norsk Journalistlag (NJ).

Universitas har snakket med fire unge journalister som har opplevd lufting. De ønsker å være anonyme av bekymring for framtidige jobbmuligheter.

– Husk at du skal dø

– Det gagnar deg veldig om du sier ja til å stille opp. Sier du nei, blir du droppa, forteller en av de anonyme.

Hverdagen blir preget av uvissheit, og på tross av hyggelige kollegaer, er det vanskelig å falle til ro

når man vet at man vil forsvinne om ikke lenge, forteller de.

– Det virket å være en slags memento mori, «ja, du har fått til noe, men husk at du skal dø».

Slik beskriver Eide hvordan praksisen påvirket arbeidsmiljøet. Hennes erfaring med NRK gjorde at hun heller ønsket å bli frilanser enn å prøve å få fast jobb. I dag kombinerer hun dette med en stilling som universitetslektor på OsloMet.

Flere av de anonyme kildene

Sier du nei, blir du droppa

Anonym kilde til Universitas

forteller om kontrakter på så kort varighet som én måned av gangen, og at de har gått i lange perioder uten å vite om de fortsatt vil ha jobb om en måneds tid.

– Rent økonomisk blir det jo vanskelig. Før var det et spørsmål om hvorvidt jeg fikk betalt leie, nå

er jeg usikker på om jeg får betalt ned studie- og boliglån, poengterer én anonym kilde.

Eide kan også huske et tilfelle hvor hun fikk beskjed av en ansatt på NRKs lønningskontor om å ikke forhandle om lønna, som var lavere enn tariffsatsene på det tidspunktet, for å unngå å virke som en vanskelig ansatt.

«Dersom noen har fått beskjed om at det å ta opp lønn, ta ferie eller benytte foreldrepermisjon kan redusere muligheten for videre arbeid i NRK, er det ikke i tråd med hvordan vi skal praktisere vårt arbeidsgiveransvar», skriver NRK på e-post til Universitas.

Videre skriver de at de ikke kan kommentere de konkrete erfaringene som kommer frem i artikkelen, siden de ikke kjenner til sakene til personene vi har snakket med.

Fagforeningen reagerer

– Vi mener det er ekstremt uetisk og illojalt.

Nestlederen i Norsk Journalistlag (NJ), Margrethe Solheim, kaller praksisen en ulovlig omgåelse av loven.

Anonymitet i Universitas:

- + Universitas skal som hovedregel benytte åpne kilder. Disse er mer troverdige enn anonyme kilder, og åpenhet gjør det mulig for leseren å selv kritisk vurdere og kontrollere påstander. Vi bruker kun anonyme kilder når dette vurderes å være den eneste måten å belyse viktige saker.
- + I denne saken har det blitt benyttet fordi intervjuobjektene er unge mennesker som uttaler seg om arbeidsgivere med stor innflytelse på deres framtidige yrkesliv.
- + Når anonyme kilder benyttes, stilles det særskilt høye krav om å dokumentere og ettergå fakta-grunnlaget og kildens påstander. Samtidig publiserer Universitas kun de opplysningene som vi vurderer er relevante for å belyse og underbygge saken. Vi er varsomme med å omtale detaljer fra kilders privatliv.

Kilde: Universitas



KRITISK: Margrethe Solheim i Norsk Journalistlag beskylder landets største mediehus for å bedrive ulovlig utskifting av vikarer.

Hun ønsker ikke å trekke fram et spesifikt mediehus, men sier seg enig i at praksisen er mer utbredt blant riksmidier enn lokalmedier.

Alle de anonyme kildene Universitas har vært i kontakt med, forteller at de enten selv har blitt bedt om å trene opp nye journalister, eller at de har sett andre vikarer bli satt til denne oppgaven.

– Man graver sin egen grav, sier én kilde.

– Det er jo skrekkeksempelet, ifølge Solheim.

Hun forklarer at luftinga kommer fra at mediehusenes ambisjoner er høyere enn hva grunnbemanningen deres tillater.

– Jeg mener dette er forretningsmodellen til enkelte mediehus. De har en gruppe ansatte som ikke har de samme rettighetene som faste ansatte, og som de i praksis kan slutte å bruke nærmest på dagen dersom de vil ta ned kostnadene.

Ikke et nytt fenomen

Midlertidig ansettelse har vært brukt i mediebransjen i flere tiår. Det som likevel er nytt for denne generasjonen med unge journalister, er lovendringen fra 2024. Den fastslår at arbeidsgiver må tilby fast stilling etter tre år med midlertidige kontrakter.

– Etter hvert som loven har blitt strengere for å ivareta de midlertidig ansatte, har arbeidsgiverne

blitt mer kreative i hvordan de omgår lovverket. Sann sett er det enkelte eksempler hvor lovverket jobber imot de ansatte, sier Solheim.

Samtidig presiserer nestlederen at det ikke betyr at loven totalt sett

motarbeider de midlertidig ansatte.

– Før disse reglene var det fri flyt. Det er ikke så mye bedre.

Før sto journalister ofte på midlertidige kontrakter over flere tiår, noe som skapte høy grad av

usikkerhet og svakt stillingsvern. Til gjengjeld var det enklere å bevege seg mellom forskjellige mediehus, altså flyte fritt.

Hun forteller at NJ i flere tilfeller har hjulpet ansatte med å få fast jobb, og understreker at tidlig medlemskap og god kontakt med egen tillitsvalgt er viktig for å være bedre beskyttet mot lufting. Universitas har vært i kontakt med én kilde som fikk fast ansettelse etter å ha engasjert fagforeninga.

– Da det hadde gått to år og elleve måneder, fikk jeg høre at jeg var for overkvalifisert for å få jobb videre.

karrierevalget.

– Det er jo veldig spennende tider for mediebransjen, spesielt med tanke på hvordan kunstig intelligens kommer til å slå inn. Det vil kreve at man har gode hoder med seg, så jeg håper ikke at arbeidsgiverne skremmer bort de unge, sier Solheim.

Samtidig poengterer hun at norske medier foreløpig ikke preges av hjerneflukt, og at kvaliteten på journalistikken fortsatt er god.

NRK erkjenner praksisen

«Vi vet at det kan være krevende å være midlertidig ansatt. Fast an-

Vi mener det er ekstremt uetisk og illojalt

Margrethe Solheim, nestleder i Norsk Journalistlag

Etter flere møter mellom fagforeninga og arbeidsgiveren, truet NJ med å ta saken til retten.

– Plutselig fant de en fast stilling og annonserte utad at jeg hadde søkt på jobben.

Denne stillingen ble i virkeligheten skapt fordi mediehuset ble pålagt å tilby kilden en fast jobb, og det hadde aldri vært noen søknadsprosess.

Frafall i bransjen

Eide tror bestemt ikke NRK satser på unge journalister. Hun framhever at hun som frilanser har fått gjøre flere spennende prosjekter i samarbeid med statskanalen, men stiller også spørsmål ved arbeidspolitikken deres.

– Fordi mediebransjen hele tiden er i krise, virker det som de glemmer at de behandler mennesker dårlig når de prøver å justere seg etter strammere budsjetter og nedskjæringer.

Til tross for sterk lidenskap for journalistikken, innrømmer flere av de anonyme kildene at uforutsigbarheten får dem til å revurdere

settelse er hovedregelen i NRK.».

Det skriver statskanalen i en e-post til Universitas.

«Dette er problemstillinger vi har jobbet med over flere år. I 2022 hadde vi en grundig gjennomgang av bruken av midlertidig ansatte sammen med fagforeningene og tydeliggjorde retningslinjene våre. Samlet er bruken av midlertidig ansatte redusert fra 2022 til 2025.»

De påpeker også at de midlertidige gjør en viktig jobb for NRK og er en viktig del av redaksjonenes arbeidsmiljø.

«Vi vil alltid ha behov for vikarer og vi skal være en god arbeidsgiver for dem også.»

De påpeker videre at det å ha vært midlertidig ansatt ikke gir automatisk fast ansettelse.

«Når vi ansetter i faste stillinger, skal det være reell konkurranse om jobbene, men det å ha gjort en god jobb som midlertidig gir verdifull erfaring i konkurransen om fast stilling.»

universitas@universitas.no



MISNØYE: Unge journalister på midlertidige kontrakter beskriver et arbeidsmarked preget av usikkerhet, uforutsigbarhet og uten beskyttelse

MIN STUDIETID

Var styrtrik som student: – Trodde jeg ville tjene enda mer

Komiker, skuespiller og manusforfatter Odd Magnus Williamson droppet ut av videregående og forsov seg før opptaket på Teaterhøgskolen.

Min studietid

Tekst Anders Nyeggen
Foto Shilan Sari

Odd Magnus Williamson kan skilte med en imponerende karriere som komiker, skuespiller og tekstforfatter. Men veien dit startet nærmest ved en tilfeldighet:

– Jeg forsov meg jo til opptaket på Teaterhøgskolen, og da var det bare Westerdals igjen. Det var jo bare de som ikke krevde et vitnemål.

I 2002 var Westerdals en yrkesskole for reklamefilm, med 60 studieplasser og to studieprogram.

– Og hadde jeg ikke kommet inn der, så lurte jeg på hva jeg hadde gjort. Jeg hadde nok vært jævlig rik tror jeg.

– På hva da?

– På eiendom, tipper jeg. Og så hadde jeg sikkert brent meg på noe risikogreier og revet ned alt sammen, sier Williamson og legger til:

– Så hadde jeg blitt rik på nytt. Jeg er en skikkelig selgertype.

Møtte Ramm i heisen

Før tiden på Westerdals beskriver Magnusson seg selv som en som brukte mer tid på å jukse enn å lese.

– Jeg frøs ned skiver med gulost og risset formler inn med passer.

På Westerdals opplevde Williamson imidlertid mestring i skrivingen, og han møtte folk han skulle dele mye tid med. Else Kåss Furuseth, Henrik Thodesen, Sigrid Bonde Tusvik og Martin Beyer Olsen gikk alle samme kull, og de ble fort venner. Han beskriver dem som en sammensveiset gjeng.

– Vi var *Wu Tang Clan*.

Gjengens siste tilskudd møtte



SKRIVEMASKIN: Odd Magnus beskriver seg selv som en flittig student under tiden på Westerdals.

Odd Magnus Williamson

Født 14. september 1980

Gikk på Hartvig Nissen vgs. Byttet til Nordstrand fordi han ikke kom med i Nissenrevyen, men droppet ut før jul i 3. klasse

Studerte manusforfatter på Westerdals reklameskole 2002-2005

Aktuell som programleder i Desken Brenner på NRK Radio og som skuespiller i situasjonskomedien Klubb Kaos på NRK TV

Kilde: Store norske leksikon

Williamson i heisen i blokka hjemme på Grønland. Morten Ramm hadde på seg t-skjorte med logoen til et reklamefirma Williamson kjente til.

– Så snakka vi litt, og jeg skjønte at han var en kødden type, så da spurte jeg om han ville være med å kødde litt sammen med oss.

Sammen startet de revygruppen Blymandag, som ble en tidlig forløper for gjennombruddet Torsdag kveld fra Nydalen. Prosjektet startet som en hobby med påskudd om å kunne drikke øl hver mandag, forteller han. Revygruppen ble etter hvert stor i Oslos undergrunn.

– I starten kom det jo ingen på disse showene. Men så holdt vi på, måned etter måned, år etter år, og da vokste det jo.

I nesten seks år gikk showet i det nå nedlagte lokalet over elven fra Blå før de ble plukket opp av TV2.

– Det er jo den regelen om 10 000 timer da. Hver mandag i 6 år, det er et studium det, liksom.

– Har du noen råd til unge folk med en god idé?

– Det er jo den derre klisjeen, da. *You wanna go fast, go alone. You wanna go far, go together.*

Masse penger

Mange studenter sliter med å få økonomien til å gå rundt. Williamson var rik.

– Jeg lagde reklamefilmer for Ica, og jeg tror vi lagde sånn 50 reklamefilmer i året. Sammenlignet med hvordan jeg har det nå, var jeg så jævlig stinn av gryn.

Reklame skal visst ha vært en lukrativ studiejobb for komikeren. – 4000 i månedsleie og 30 000 inn hver måned liksom. Det var helt sinnssykt.

Komikeren tenkte at han en



SVIMMEL: Odd Magnus Williamson kunne sett for seg å studere på Blindern, men hadde nok blitt svimmel av å lese så mye Heidegger.

dag skulle tjene enda mer penger, men så utgiftene hope seg opp i takt med voksenlivet. Han kan imidlertid fortelle om en heldig gevinst da Westerdals i 2017 ble dømt for å ha svindlet studenter for skolepenger og måtte betale tilbake 42 millioner kroner til tidligere studenter.

– Jeg burde kanskje brukt de pengene på å betale ned studielån, men i stedet ble jeg sånn nyrik russer som spanderte burger og øl på alle jeg møtte.

– Og hvordan står det til med studielånet nå?

Williamson tar velvillig opp telefonen og er etter et par tastetrykk inne på Lånekassens hjemmesider. Der venter en gledelig overraskelse.

– Se der ja! Nedbetalt 25. desember i fjor! Julia kom jammen som bestilt.

Gråtespill

Williamson gikk siste året på Westerdals da han fikk en av rollene i Joachim Triers langfilmdebut *Reprise* (2006). Filmen markerte også gjennombruddet

til Anders Danielsen Lie og stjerneduoen Joachim Trier og Eskil Vogt, men var visst ikke noe vendepunkt for Williamson.

– Overraskende nok ikke. Det var jo ingen av oss som så for oss at den kom til å bli en suksess.

– Men så så jeg den for noen år

Hvis jeg ikke hadde begynt på Westerdals, så hadde jeg nok vært jævlig rik

Odd Magnus Williamson, komiker, manusforfatter og skuespiller

siden og tenkte at, faen, dette var jo faktisk steinbra.

I 2020 debuterte Williamson selv som manusforfatter med sin første langfilm *Ingenting å le av*. Prosessen med å lage film beskriver han som hårete.

– Det er et ventespill og et gråtespill.

Til unge med kreative ambisjo-

ner har han et tydelig råd.

– Feilingen er en så stor del av det. Den første boka du liksom skal skrive og finpusse, den er sikkert bare dritt. Andre boka også. Men den tredje, ja, da er du kanskje inne på noe, sier Williamson: – Det er jo ikke nødvendigvis de beste som kommer lengst, men de som bare kjører på. Se på det som videreutdanning.

Komikerpsykolog

Hvis Williamson skulle benke seg på Blindern fra i morgen av, er han ikke i tvil om hva han skulle studert.

– Psykologi. Det tror jeg at jeg hadde digget, sier Williamson.

– Om jeg hadde fullført hadde vært en annen sak.

– Du hadde kanskje blitt svimmel av å lese for mye Heidegger?

– Å lese Heidegger er bra for å lære å lese noe komplisert. Men det ble jeg ferdig med i tenårene, sier Williamson og avslutter:

– Nå er det bare dessert på meg fremover!



GÅR UT: Lena Sofie Reuters-Jensen evakuerer alltid når brannalarmen går.

Studentboliger evakueres flere ganger i uken

Brannalarmene i SiO-boliger går ofte. Oslo brann- og redningsetat er bekymret for at studentene skal få for vane å tro det er falsk alarm.

Studentbolig

Tekst Iben Quist
Foto Eleonora Micheva

«Det har vært tilfeller hvor det har brent i studentboliger og vi opplever å måtte bruke tid på å evakuere folk ut av vinduer.»

Det skriver kommunikasjonsjefen i Oslo brann- og redningsetat Sigurd Folgerø Dalen i en e-post til Universitas.

Etaten er bekymret for studentene som følge av hyppige brannalarmer i boligene til Student-samskipnaden SiO. Det gjør det vanskelig å vite om det er feilutrykning eller en reell brann. Dalen sier at brannvesenet rykker ut flere ganger i uken til sine boliger.

Det er flere grunner til at alarmene går.

«Det kan dreie seg om alt fra normal matlaging, ihjelsvidd pizza, vanndamp, trykkfall i sprinkelanlegg og tilfeller der manuelle meldere har blitt aktivert uten at det har vært en reell hendelse» skriver han.

Konsekvenser for studentenes hverdag

– I fjor gikk en brannalarm i bygget mitt. Det var en brødrister som tok fyr, sier Lena Sofie Reuters-Jensen (20), som bor i Kringsjø studentby.

Det at studentene i en allerede hektisk hverdag må avbryte det de holder på med for å evakuere ved brannalarm, fører til unødvendig

stress, mener hun. Reuters-Jensen har selv opplevd at brannalarmene har gått gjentatte ganger.

– Den siste måneden har alarmen gått rundt fem ganger, og én gang gikk den tre ganger på samme dag, sier hun.

Alarmene går som oftest av på dårlige tidspunkt, men det er ingen måte for studentene å vite om det er en reell brann eller falsk alarm. Til tross for dette mener hun at evakuering er viktig.

– Jeg evakuerer alltid. Lyden av alarmene er også såpass høye at det er ubehagelig å sitte inne i braket, forklarer hun.

Brannvesenet er redde for at studentene skal forbli inne.

– Kanskje SiO og brannvesenet kunne hatt en kampanje eller en reklame der viktigheten av evakuering kan komme tydelig frem. Det er bedre å evakuere ved falsk

alarm, enn å bli inne når det faktisk brenner, forteller hun.

Ulv, ulv!

Brannvesenet har hatt hendelser der studenter ikke har evakuert ved brann. Da må de bruke ressurser og dyrebar tid for å få studentene evakuert ut av boligene sine.

Konsekvensene ved å ikke evakuere kan bli fatale dersom det faktisk brenner. Men hva med alle gangene det ikke brenner, og studentene må stå ute i kulden og fryse?

«Hyppige feiluttrykninger betyr at man roper ulv, ulv, og studentene velger heller å være inne enn å evakuere», skriver Dalen.

Majoriteten av uttrykningene dreier seg ikke om reelle branner, noe som fører til at brannvesenet må bruke mye tid og ressurser på å slå av alarmene i boligene.

Brannsikkerhet kommer alltid først

Elin Øvstebø Birketvedt er salg- og kundeservicesjef i SiO. Hun skriver på e-post til Universitas at brannsikkerheten er det viktigste.

I fjor gikk en brannalarm i bygget mitt. Det var en brødrister som tok fyr

Lena Sofie Reuter-Jensen, beboer i Kringsjø studentby

«Alarmsystemene våre skal oppdage brann og røyk tidlig. Dette er hovedgrunnen til at det forekommer falske alarmer. Vedlikehold av systemene foregår også jevnlig, og vi er i tett kontakt med brannvesenet som hjelper med interne vurderinger om tiltak løpende», forklarer Birketvedt.



FOTO: KLAUS SANDVIK, OSLO BRANN- OG REDNINGSETAT.

HÅPEFULL: Sigurd Folgerø Dalen håper at Studentskipnaden SiO ser alvoret og setter inn tiltak for at beboerne evakuerer ved alarm

Strategisk plassering av røykvarslerne er et av de tiltakene som tas for å forebygge alarmløsninger. Det gjøres også tekniske justeringer ved behov, og studentene får god innføring om trygg matlaging og andre forhold som kan utløse alarmen, ifølge Birketvedt.

«Vi ser på om det er mulig å gjøre tekniske forbedringer som kan redusere antall alarmer som utløses av matos, uten at det går ut over brannsikkerheten. Vi vurderer blant annet ventilasjon og kjøkkenavtrekk og følger med på hvilke tiltak som kan ha effekt. SiOs viktigste tiltak er å forebygge brann gjennom god informasjon om brannvern og hva som kan utløse en alarm», forklarer hun.

Det er enda uklart om det har vært en økning eller minking av avgitte brannalarmer, ettersom SiO ikke har fått høstens tall enda. Til tross for dette har SiO tett dialog med brannvesenet, og de håper på å kunne dempe antallet unødvendige alarmløsninger, uten å sette studentenes brannsikkerhet i fare.

HØYESTE SØKERTALL PÅ 100 ÅR:

– Det siste dannelses

Antall søkere på teologisk fakultet er mer enn doblet på tre år. Student Adrian Helberg mener tallene må nyanseres.

Presteutdanning

Tekst Sunniva Myklebust Asbjørnsen
Foto Shilan Sari, Amélie Denizou Lund, Eleonora Mincheva

Det teologiske fakultetet ved Universitetet i Oslo (UiO) har opplevd en stor økning i antall studenter de siste årene. Programleder for profesjonsstudiet i teologi Halvard Johannessen synes at økningen i antall søkere er gledelig.

– Vi må over 100 år tilbake for å se like høye søkertall som i 2026, sier Johannessen.

Særlig har nye innsatser på profesjonsstudiet og Kirkerådets revidering av kompetansemål vært viktige grunner til økningen.

Disse har ledet til endringer i studieprogrammet, noe profesjonsstudent Adrian Helberg (23) mener kan ha både positive og negative konsekvenser for utdanningen og yrket.

– Det siste dannelsesstudiet

Helberg går femte året på Det teologiske fakultets profesjonsstudium. For mange av hans medstudenter er selve presteyrket den største dragningen, forteller Helberg. For han kommer imidlertid jobben som en bonus.

– Jeg er glad i filosofi, religion og historie. Jeg har lyst til å studere noe i relasjon til dette. Og så har jeg lyst på en jobb, som man får ved å gå dette studiet, ler Helberg.

Han liker å lese og bryne seg på de store spørsmålene. På studiet setter han pris på den faglige bredden med blant annet språk som bibelsk, hebraisk og hellenistisk gresk.

– Det blir kalt det siste dannelsesstudiet, sier Helberg.

Han er svært fornøyd med fakultetet, som han mener har noen av de beste professorene og foreleserne på sitt fagfelt.

I Norge har UiO hatt flest søkere med teologi som førsteprioritet årlig siden 2019. Fra 2024 har det vært en markant økning. Det teologiske fakultet hadde 25 søkere med teologi på førsteplass i 2023. I 2026 var antall søkere 58.

Han tror økningen blant annet er et resultat av fakultetets lange tradisjon og solide akademiske forankring på UiO. Universitetet har ifølge Johannessen et rykte for å være en livssynsåpen møteplass

hvor man kan bryne seg på rådende virkelighetsforståelser.

– Vi lover kompetanse og fri forskning. Jeg tror dette er attraktivt for mange av våre studenter, sier Johannessen.

ADAPT

Johannessen ser også økningen i antall studenter i sammenheng med prosjektet ADAPT, som han har vært prosjektleder for siden 2023.

ADAPT-prosjektet er et resultat av politiske satsninger på livslang læring, fleksible profesjonsutdanninger og at Kirkerådet lagde egne kompetansekrav for andrekarriere-prester i 2021.

Endringene åpnet for at de over 35 år med mastergrad kan ta 180 studiepoeng innen definerte teologiske emner og søke ordinasjon på linje med dem som har tradisjonell profesjonsutdanning i teologi. Ordinasjon vil si innvielse til kirkelig tjeneste, som prestedtjeneste.

Fakultetets profesjonsutdanning er nå også rettet mot denne gruppen i form av fleksible deltidsstudier der studentene ikke trenger å gå alle de seks årene. Mange av de nye søkerne er derfor voksne, i jobb og bosatt utenfor Oslo.

– Studiet og yrket har nok blitt

Over halvparten er eldre studenter. Det påvirker miljøet

Adrian Helberg (23), student ved UiO

gjort mer realistisk for mange interesserte, sier Johannessen.

2026 var godt over halvparten av søkerne til teologistudiet over 40 år gamle.

– Teologi er et modningsfag og et klassisk dannelsesfag. Studiet kvalifiserer til et yrke hvor livserfaring er en fordel, og hvor det er



FLEKSIBELT: Profesjonsstudiet på Det teologiske fakultet har endrede opptakskrav.

jobbmuligheter i hele landet, sier Johannessen.

Misvisende tall

Helberg mener at rekrutteringen av andrekarrierestudenter gjør søkertallene noe misvisende. Han påpeker at man særlig i media kan få et feilaktig inntrykk av at det er en stor økning i førstegangsstudenter i 20-årene som går hele profesjonsstudiet.

– I utgangspunktet er det positivt med flere studenter, men søkertallene burde nyanseres, sier Helberg.

Han synes den nye satsingen på andrekarriereprester både har positive og negative sider. Helberg opplever at det er kjekt å være flere på studiet og møte dem med ulike erfaringer. Likevel mener Helberg at det kan

være nedside.

– Bare i dag hadde jeg en forelesning der over halvparten var eldre studenter. Det påvirker jo miljøet. De som er eldre kan for eksempel ende opp med å ta litt mer plass, sier Helberg.

Johannessen synes nettopp derfor at det er viktig at fakulte-



PREKER: Det teologiske fakultetet har mye praktisk teologi, så studenter som Adrian Helberg får øvd seg på gudstjenester og prekner.

esstudiet



POSITIV: Jonas Lind Asgedom sier at mangel på prester er en utfordring i kirken. Han håper økningen i antall studenter vil løse problemet.

tet også ser noe økning i søker-tall blant de i aldersgruppen 19 til 30. Han påpeker at de ulike studentgruppene uansett skal jobbe sammen når de kommer ut i arbeidslivet.

– De yngre studentene har godt av å møte eldre studenter med ulik studiebakgrunn og yrkeserfaring. De med yrkeserfaring har godt av å bli en del av et akademisk universitetsmiljø, sier Johannessen.

Mangel på prester

Kapellan i Uraniensborg menighet Jonas Lind Asgedom mener at søkertallene speiler en mer generell utvikling der flere unge oppsøker kirken.

– Det er helt opplagt at det er noe som skjer. At det er en ny interesse og dragning mot tro. Jeg ser en økende åndelig oppvåkning og lengsel, sier Asgedom.

Derfor synes han økningen i antall studenter er svært positiv, særlig fordi det de siste årene har vært prestemangel flere steder i Norge. Han peker for eksempel på at pensjonister flere steder må trå til der stillinger ikke er besatt.

Dette er ifølge Asgedom en utfordring som kirken har visst om i mange år. Den blir større etter hvert som nåværende prester går av med pensjon. Derfor mener Asgedom at det er avgjørende at

nye kull kommer til.

– Vi har stort sett kirker over hele landet. Vi trenger prester til å opprettholde og ta vare på den store folkekirke. Hvis vi ikke har nok prester, så får vi heller ikke vært til stede i



DYPDYKK: Halvard Johannessen tror dragningen mot presteyrket handler om å komme i dybden på hva som er viktig i livet.

folks liv.

Slår et slag for fagteologien

Selv om Helberg synes det er en konkret fordel at satsingen på andrekarrierestudenter fasiliterer flere prester, skulle han ønske dette ikke var nødvendig.

– Ideelt skulle man vært sikker på at alle prester har gått gjennom den samme utdanningen. At

man har en standard kvalifikasjon for å bli prest, sier Helberg.

Han mener at erfaringsbasert master i utgangspunktet gir mindre teologisk forankring og faginsikt.

Som programleder på fakultetet er Johannessen observant faren for lavere rekruttering til enkelte fagfelt som språk, fordi kirken ikke lenger krever disse av andrekarriereprester.

– En prest jobber med tekster som opprinnelig er skrevet på klassisk gresk flere ganger i uka. Det er åpenbart at språk er relevant for yrkeslivet som prest.

Johannessen skulle ønske Den norske kirke ville premiere den fulle seksårige profesjonsutdanningen. For eksempel med egne ordninger for lønn under studiet eller andre fordeler.

Helberg vil slå et slag for fagteologien.

– Det å være prest er mye mer enn det man gjør. Man har en veldig viktig posisjon og man må være ydmyk både overfor livet og tradisjonen man står i. Det er viktig å lære hvor vi kommer fra. Hva som er våre røtter og kilde til moral, sier Helberg.

universitas@universitas.no

Tilbudsguiden

AVIS

Pen sum for studenter:

MORGENBLADET

10 uker for 10 kroner

Deretter 50 % studentrabatt

Bestill på morgenbladet.no/student

MUSEUM

Astrup Fearnley Museet

U25-medlemskap	190,-
Studentbillett	100,-
Under 20	Gratis

STUDENTBOLIG

ANKER STUDENTBOLIG

På leting etter et nytt hjem?

www.ankerstudentbolig.no

KLATRESENTER

Gratis leie av utstyr hver

Studeionsdag

OSLO KLATRESENTER

VI HAR STUDENTRABATT!

LYD- OG LYSUTLEIE

Skal du ha fest?

Utleie av:

- Lyd
- Lys
- Aktivitetsleker
- ute/innekino
- Sceneteknisk
- Silent Disco

10% Student rabatt

DJ BOOKING NORGE AS

www.djb.no

Alt av artister og underholdere

HÅRFJERNING - LASER

OSLO LASERKLINIKK

STUDENTRABATT – Hver time, hele året!

Profesjonelle hud- og laserbehandlinger utført av lege og helsepersonell med 20+ års erfaring.

Behandlinger: Laser hårfjerning, Pigmentflekker & blodkar, Akne & aknearr, Hudfornyselse, Alle typer injeksjoner, Fjerning av føflekker, fettkuler og andre utvekster, Fjerning av uønskede tatoveringer

☛ Egne studentpriser + ekstra rabatt på flere behandlinger!

Trygt, moderne og prisvennlig – midt i Oslo.
Hegdehaugsveien 1, 0352 Oslo
www.oslolaserklinikk.no
473 75 218

KAMPSPORT

LÆR SELVFORSVAR

WING CHUN

OSLO WING CHUN KLUBB

GRATIS PRØVETIME

Nybegynnere velkommen
Mandag og onsdag kl. 20-21
Oslo Teatersenter - Hovinveien 1
wingchun.no/kurs

YOGA & PILATES

energi

1 MÅNED 3 KR*

REFORMER PILATES
STUDENTPRIS HOS ENERGI
MÅNEDSPRIS 999 KR

BERGHAUGEN OG ØSTROM GRATIS PRØVETIME

MELD DEG PÅ VIA QR-KODEN

KINO

CINEMATHEKET

MÅNEDENS DOKUMENTAR

FLUKT

www.kinemathek.no

KULTUR

Sentralen

Hos oss arrangeres det hundrevis av arrangementer i året.

Konsert, klubb og musikk
Kunst, teater og dans
Quiz, sosialt og kreativt
Boklesninger, forelesninger, samtaler og utstillinger
Festivaler
Åpen mikrofon

www.sentralen.no

REAGERER PÅ TØFFE OPPTAKSKRAV TIL STUDENTIDRETT: – Mister en sosial arena

7000 norske studenter får ikke plass på idrettslag. Flere studenter stusser over hvem som prioriteres på lagene.

Studentidrett

Tekst Saga R. Tonning og Daniel Moen
Foto Shilan Sari og Sigrid Ewing

– Jeg skulle ønske breddeidrett ikke var noe som bare tilhørte oppveksten, men noe man kunne delta på i alle livets faser.

Det sier Erik Hauglin (22), realfagsstudent på Universitetet i Oslo. I barndommen drev han litt med svømming, en glede han senere gjenfandt i militæret. I en ellers fleksibel studiehverdag savnet Hauglin noe som gav rutine. Han og to venner prøvde seg derfor på Oslostudentenes idrettsklubb (OSI) sitt svømmelag.

– Selv om jeg ikke har drevet med svømming på høyt nivå, tenkte jeg at jeg kunne prøve meg, sier Hauglin.

Han bestemte seg for å dra på en prøvetrening. Det som møtte han var kombinasjoner av crawling, rygg, butterfly og brystsvømming. Her måtte de mestre alle de fire svømmeartene.

Etterlyser lavterskeltilbud

På slutten av prøvetreningen fikk de beskjed om at det ville komme en påmeldingslink for de som

Dessverre blir mange skuffet, og det har vi selvfølgelig full forståelse for

Jamil Dost, styreleder i OSI

ville melde seg inn i gruppen. Vi ble fortalt at det var førstemann til mølla, sier Hauglin. Han og to venner meldte seg raskt inn etter treningen. To av dem havnet på venteliste. Den tredje venninnen som tidligere drev med svømming på høyere nivå, kom inn. Hun registrerte seg kun ett minutt før de andre. De to kompisene mistenker derfor at inntaket baserer seg mest på nivå.

– Vi fikk ingen begrunnelse på hvorfor vi ikke kom inn, men jeg skjønnte på prøvetreningen at vårt nivå var lavere enn hos resten. Selv om jeg tenkte at de kanskje også ville ha med noen de kunne



BADEKAR: Erik Hauglin

er en kar som finner glede og ny glød i bassenget.

trene opp og se utvikling på.

Videre forteller Hauglin at han tror studentidrettslag har mye å si for studentenes mulighet til å bygge sosialt nettverk, og beskriver et savn etter å dyrke vennskap utenfor studiene.

– Det er jo vanskelig å dukke opp i svømmehallen alene, men om man er med på et lag så blir det jo litt tvunget sosialisering, og lettere å bli kjent med andre.

Hauglin sier han har hørt flere historier om at det er vanskelig å komme inn på enkelte av OSI sine idrettslag fordi nivået er for høyt. Han legger til at en del som ikke er studenter også kan delta i klubben. Han tror løsningen er flere grupper innenfor idrettene, som tilbyr ulike nivåer.

«Hvert semester har omtrent 700 til 1000 studenter som ønsker å delta i OSI, ikke fått plass. Dessverre blir mange skuffet, og det har vi selvfølgelig full forståelse for», skriver styreleder i OSI Jamil Dost i en e-post til Universitas.

Når idretten blir for sosial

På Handelshøyskolen BI har interessen for padel vært så stor at de har måttet finne nye løsninger. De siste semesterene har de fått rundt 300-400 søkere, hvor kun 20 stykker kommer inn på laget. Amory Macaire (23) er student på BI, og

Jeg skulle ønske at breddeidrett ikke var noe som bare tilhørte barneskolen, men noe man kunne delta på i alle livets faser

Erik Hauglin, student ved UiO

er en av dem som kom inn på prøvetrening. Men etter to år, er det noe han savnet

– Mange møter opp på trening bare for å ha det gøy, ikke at det er noe negativt i det, men det er kjipt for oss som vil spille skikkelig padel.

Alt i alt mener han at padellaget på BI har vært en god opplevelse, men at det er altfor lite fokus på idretten, og for mye på det sosiale.

BI sin studentidrettsforening, BI Athletic, startet derfor selv et initiativ om å opprette et nytt padellag, i tillegg til det opprinnelige. Dette blir BI Athletics Padel Pro, hvor blant andre Macaire skal ha ansvar. Målet er å ha mer fokus på selve idretten, og ikke like mye på det sosiale.

– Jeg synes det er veldig fint med muligheten for både det sosiale, men også mer seriøs trening. Det skal ikke være et satselag. Hvis man vil satse kan man spille på et

ordentlig lag. Jeg tenker det er bra med 60 prosent idrett og 40 prosent sosialt, sier Macaire.

Selv om det nye laget nå gir studentene mulighet for å velge mellom et mer sosialt lag og et mer idrettsfokusert padellag, skal de bare ta inn 30 stykker i semesteret. Det vil fortsatt ikke dekke all etterspørsel fra studentene.

– For noen som ikke får betalt for å holde på med et slikt initiativ, er det umulig. Det er ikke nok finansiering til å drive for så mange. Det er vanskelig nok med 30 - 60 stykker, avslutter Macaire.

Opp mot 1000 studenter får ikke plass

En rapport fra Norges studentidrettsforbund viser at over 7000 studenter ikke får plass på studentlag.

«Dessverre er det slik at en av de største barrierene for deltakelse i norsk studentidrett, er manglen-

de idrettsanlegg», skriver styreleder i OSI Jamil Dost.

Videre forteller han at dette har vært et problem i flere år. Det påvirker spesielt de mest populære sportene som for eksempel fotball, volleyball og svømming. OSI har foreløpig ikke tall på opptak fra dette semesteret.

Når det gjelder OSI Svømming sine prioriteringer under prøvetrening, bekrefter Dost til Universitas at de fulgte førstemann til mølla prinsippet.

«OSI Svømming forteller at svært mange hadde registrert seg i skjemaet allerede etter noen minutter, og at første-mann-til-mølla-prinsippet ble fulgt.»

Han legger til at svømmelaget dessverre får alt for lite bassengtid, noe som begrenser hvor mange som kan være med. Resultatet er at de er langt unna å kunne dekke interessen, ifølge Dost.

OSIs opptak til lagene med flest interesserte, blir løst på ulike måter. Enten gjennom førstemann-til-mølla, eller at man velger ut fra sportslig nivå.

«Hvorfor blir det avholdt prøvetrening dersom opptak ikke skal gå på nivå, men første mann-til-mølla prinsippet?»

«Det er generelt sett en fordel for studenter å få prøve en aktivitet, eller idrett før de bestemmer

seg for å drive med den. Mange har tidligere drevet med idrett i ungdomstiden, men senere oppdaget at de ønsket å prøve noe nytt i studietiden.»

Han skriver at uttak basert på sportslig nivå, bygger på at de fleste ønsker å trene og spille sammen med andre som er omtrent like gode som dem selv.

Han legger til at de har fulgt opp studenter som har tatt kontakt fordi de ikke kom inn. Ifølge Dost har de ikke opplevd at noen idretter i OSI uforholdsmessig har prioritert enkelte studenter overfor andre, tatt inn basert på andre kriterier enn det som er sagt, eller generelt brutt regler idrettslag skal følge.

Hauglin forstår at første-mann-til-mølla-prinsippet må brukes.

– Men hvorfor må man da mestre de fire svømmeartene?

Til dette svarer Dost:

«Det er en fordel å beherske samtlige svømmearter med tanke på effektivisering av treningene. Om man ikke behersker enkelte av dem, må instruktørene bruke mye tid på opplæring, noe som går utover det helhetlige treningstilbudet. Dette kravet er tydelig kommunisert på hjemmesiden til OSI Svømming.»

universitas@universitas.no



FORNØYD: Amory Macaire er fornøyd med et nytt padeltilbud for viderekomne på BI.

INTER

Interredaktør: **Rodrigo Paris**
universitasinenglish@gmail.com 972 81 862



International Students Stunned by Mourning Country

As the country mourns the death of King Harald V., international students are left surprised by the public's reaction.

The King's passing

Text Joseph Soller
Illustration Even Hasseldal

Friday morning, August 28th: it was announced that King Harald V had passed away. As rain fell over the palace, thousands flocked to the city center, bringing flowers and other tributes to the late king. When asked about his opinion of the public's outpouring of support, exchange student André Rofail (21) shared his admiration:

– I think that it was really beautiful.

André Rofail studies political science and communications while on exchange at the University of Oslo. In his home country, Canada, he had seen a similar public outpouring of emotion after the passing of Queen Elizabeth II in 2022.

– It's not too far off from when our monarch died either. We had Queen Elizabeth, Queen of Canada, and afterwards we got King Charles. I was definitely surprised, and I felt the grief of the Norwegian people. They said that the king was like a grandfather to all of them. I thought that was really sweet. I felt the solemn ambiance of what happened there.

Rofail was not the only international student captivated by the public's reaction to the late king's death. Sara Ben Hamida (22), a master's student studying International and European Law, had this to say:

– I was quite surprised. Coming from France, we do not have a monarchy. Their reaction was really surprising, considering the fact that we only hear about bad things regarding monarchy. But then I got to learn more about the king and how he presented himself and the different public speeches that he gave, and I really understood why they were so impacted and affected.

Coming Together

On Wednesday, September 9th, over forty thousand people flocked to the city center to attend the public funeral of the late king. Both Rofail and Benhamida were among the non-Norwegians who attended the historic event.

– I did. Yeah, I felt since I'm in the country, I should. I felt a sense of duty, Rofail says.

– Yes, I did. I went there at 9.00, next to the palace. There were a lot of people, says Ben Hamida.

After being asked about the future of Norway's monarchy, both Rofail and Ben Hamida pointed out the late king's inclusivity and the legacy he left as cause for hope.

– I think that the king did leave a kind of grandfather-type legacy, saying that everyone does belong in Norway. There's a specific quote when he said, whether you believe in God or Allah, or you like women, you like men, who cares? Everyone's Norwegian. He craved a sense of belonging for everyone, Rofail says.

He is referring to Harald V's famous 2016 speech in which he declared: 'Norway is us.'

– I think it should be in good hands. They probably want to stick with that legacy (referring to the speech), Rofail says.

Ben Hamida points out her own views against the monarchy as a whole, but notes positives in the late king's character.

– After he passed, I read a lot of stories and watched a lot of videos and speeches. He brought the monarchy into modern times. He made the royal family more relatable to the people. I personally do not relate to them at all. But after learning about his history, I felt more welcome as an international woman living in Norway.

– I'm French, I'm Tunisian, and I don't believe there should be a monarchy, but that does not mean I don't respect what the king meant to them, Ben Hamida says.

Benhamida pointed out a conversation she had with one of her Norwegian friends after the king's death as cause for hope.

– After his passing, I talked to a few friends. I spoke a lot with one friend of mine who is Norwegian. We talked a lot about the king himself. He shared with me how nice and welcoming Harald was, how he fought for nine years to be with his wife since she was a commoner.

– My friend was really hopeful about the future of the monarchy, because the son, the current king Haakon, seems to be just as soft and open-minded as the old king who passed. I would say the same thing. He set quite a good example. I think his son will logically follow it, Ben Hamida says.

Scepticism in Light of Controversial News

But not every opinion was as positive. Ben Hamida shared her concerns about the royal family's recent presence in international news, following the scandal of Mette-Marit's connections with the convicted sex-offender Jeffrey Epstein.

– It is sad. Her status as a member of the royal family enabled her to be in contact with Jeffrey Epstein.

Julia Sosnowska (23), a bachelor's student in History with a degree in Norwegian philology from her home university in Poland, had similar qualms with the monarchy.

– I was never interested in royalty. It's outdated. I don't think it should be a thing. They have a president, and a president is also a representative. I didn't know much about the king [before arriving in Norway]. I knew mostly about the bad things, says Sosnowska, referring to Mette-Marit's connections to Epstein and her son's recent conviction for two counts of rape.

But Sosnowska did not just feel negatively.

– You could say that he was progressive, if we take into account that he was royalty and old.

And in reaction to his death she said:

– I was sad. People loved him.

Although Sosnowska was moved by the public's outpouring of support, she pointed out that since the king's death was such an emotional moment, the aftermath has made it impossible to assess the current standing of the monarchy.

– When people point out bad things about the dead, especially a short time after their death, I often hear people say 'we shouldn't do this now,' or that it is 'more important to remember the good things.'

Is there ever a right time? Her last remarks were about the status of the monarchy as a whole.

– There is so much privilege that comes with wealth and power. In Poland, members of parliament have the privilege of immunity while in office. Being a member of a royal family gives you a privilege for life.

But whether or not you believe there should be a monarchy or not. Hearing Rofail, Ben Hamida, and Sosnowska speak about the late King, it is evident that Harald V. reached many hearts, not just those in Norway.

Studentlisten i Serbia er re



PROTESTTOG: Serbiske studenter har vært til stede i omtrent alle byene i Serbia. Her er de i hjembyen til Pavle Cicvarić, Uzice.

Foto: Privat

Enorme studentprotester har foregått i Serbia i snart to år. Nå er regimeendring ikke bare noe som ropes om i gatene, men en sak studentene har tatt i egne hender. 25. oktober stiller partiet Studentlisten til valg.

Aktivism i Serbia

Tekst Kajsa Ettrup Lilledalen
Foto Ella Jørgenvåg Svendsen

Tusenvis av t-skjorter og plakater med utsagnet «studentene vinner» fargelegger gatene i Serbia med hvitt og rødt. Pumpaj («pump it up») ropes i folkemengden. Utrustede politibetjenter står ved veikantene og fremhever kontrasten mellom sivile demonstranter og Vučić-regimets egne ansatte. Videoer og bilder av folketogene florerer på sosiale medier, og gir følelsen av å være vitne til noe historisk.

– Det er første gang styringspartiet i Serbia møter en reell

trussel og at utfallet faktisk er uvisst, sier masterstudent og aktivist Pavle Cicvarić til Universitas.

Han er én av flere offentlige profiler i bevegelsen og har brukt store deler av studietiden sin på å kjempe for et mer demokratisk styresett.

Opprørets oppstart

Den sittende regjeringen styres av Serbias progressive parti (SNS) med Aleksandar Vučić som president og Đuro Macut

som statsminister. Vučić har informert om at han trekker seg som president 27. september og skal stille til valg som partiets statsministerkandidat.

SNS og myndighetene har blitt anklaget av internasjonale valgobservatører for press mot velgere, misbruk av offentlige ressurser og tilfeller av stemmekjøp. På grunn av demokratisk tilbakegang og svekkede institusjoner, samt den nylige gravleggelsen av krigsforbryter Ratko Mladić, har regjeringen mottatt sterk kritikk fra blant annet EU.

I Serbia har det vært massive studentprotester i lang tid. Disse kulminerte i rekordstore aksjoner etter kollapsen av taket på en togstasjon i byen Novi Sad november 2024. Kollapsen førte til at 16 mennesker døde, og at enda flere ble skadet. Siden har studentene hatt omfattende protestaksjoner og iverksatt blokader av fakultetene, noe som stanset undervisningsaktivitet i en peri-



INNFlytelse: Pavle Cicvarić vil i tiden frem mot valget oppfordre folk til å stemme.

Regjeringens største trussel

ode.

Nå har bevegelsen etablert en liste som skal stille i det kommende valget den 25. oktober. Listen har bred støtte fra diverse politiske organisasjoner og partier.

Historisk hendelse og historisk bakteppe

Studentbevegelsen som pågår nå er ikke den første i landet. På 90-tallet ble opposisjonsbevegelsen Otpor etablert, med blant annet Ivan Marovic i front. Bevegelsen mobiliserte befolkningen i valget i 2000 og bidro til å velte Milosevic-regjeringen.

Jeg er mer rasende enn jeg er redd

Radivoje Jovović, professor ved Universitetet i Novi Sad

gen i valget i 2000 og bidro til å velte Milosevic-regjeringen.

Nå er Marovic administrerende direktør for Senteret for forskning på ikke-voldelig konflikt (CNCR) i Washington D.C. Han jobber med politiske bevegelser som den i Serbia, der fokuset ligger på opposisjon og fredfull demonstrasjon.

– Det jeg skriver og underviser om nå, har i stor grad grunnlag i mine erfaringer fra Otpor-bevegelsen, forteller Marovic.

– Under mitt engasjement var en lederløs studentbevegelse et nytt fenomen. Nå er det kjent at folkelige bevegelser kan føre til endring.

Han forteller at det nye aspektet ved bevegelsen er at de selv stiller i valget. Lignende initiativ har i nyere tid også foregått i Nepal og India, noe han trekker fram som et tegn i tiden.

Studerer samfunnet sitt

– Dette er ikke et liv unge egentlig burde leve. Vi har mistet all friheten vår, sier Cicvarić.



STUDENTLEDER: Ivan Marovic var med på å velde Milosevic-regjeringen.

Valget i Serbia

- + 1. november 2024 raste overbygningen over en jernbanestasjon i byen Novi Sad.
- + Tidligere sporadiske protester og mindre aktivistiske grupper ble etter kollapsen til en konsentrert og enhetlig aksjon.
- + Da det ble lansert nyvalg av regjeringen den 9. september 2026, informerte studentbevegelsene om at de ville stille til valg med listen «Student List – Students Are Winning».
- + 14. september ble de 250 navnene på listen offentliggjort.
- + Valget skal holdes den 25. oktober, der Studentlisten er det største opposisjonspartiet til regjeringen.
- + Mange politiske opposisjonspartier har annonsert at de trekker seg fra nyvalget for å vise sin støtte til listen.
- + Det er ingen studenter på selve listen, men håndplukkede og demokratisk valgte akademikere, professorer og arbeidere.

Masterstudenten forteller at studentene i landet er inneforstått med at de må ofre noe for å oppnå det de har brukt de siste årene på å kjempe for. Han har fullført en bachelor i statsvitenskap, og begynt på mastergrad i demokrati og demokratisering.

Det er samtidig mange studenter som har måttet både utsette å ta eksamen og fullføre studieløpet til planlagt tid.

– Nå bruker jeg studiene mine til å forstå nyhetsbildet. Det er interessant at det jeg leser om også er noe jeg er vitne til i praksis, forteller Cicvarić videre.

Han analyserer og formidler politikernes strategier gjennom kompetansen sin fra studiene. Cicvarić benytter seg av sosiale medier, som er plattformen som er utgangspunktet for store deler av bevegelsens suksess og mobileringsveie.

Fengslinger og frykt

Ifølge blant annet Amnesty International og Civil Rights Defenders har mange aktivister blitt fengslet der de anklages for å forstyrre sivil orden og vold mot tjenstepersoner.

– I løpet av de siste fem årene har jeg blitt arrestert ni ganger, sier professor Radivoje Jovović.

Han underviser i statsvitenskap ved Universitetet i Novi Sad. Jovović har vært aktiv i opprøret mot Vučić-regimet de siste årene,



FENGSLER: Professor Radivoje Jovović har vært fengslet flere ganger i sin tid som aktivist.

FOTO: PRIVAT

og hans erfaringer med rettsvesenet er eksempel på hvordan aktivisme blir slått ned på i landet.

– Jeg mer rasende enn jeg er redd. Jeg føler mest på frykt for mine venner og for alle de unge menneskene som har tilbrakt mye tid i fengsel, sier Jovović.

– Da jeg satt i fengsel mottok forloveden min, som også er aktivist og som da satt i husarrest, trusler om voldtekt.

Han sier at kvinner møter andre typer trusler i konflikten mellom motstandsbevegelsen og regimets støttespillere. Likevel er det, uavhengig av kjønn, vanlig å bli arrestert, forfulgt og hengt ut i mediene. Det har også Cicvarić opplevd.

– Jeg risikerer mellom tre og tolv år i fengsel for «vold mot en tjensteperson», der jeg og åtte

mer av SNS og blir kalt begreper som «Ustaša» (landsforræder) og andre skjellsord av regimevennlige mediehus. Dette er noe Jovović og flere andre aktivister opplever.

Jovović mener at tilstandene unge aktivister lever under er umenneskelige.

– Kampen for et mer rettferdig rettsvesen og demokratiske institusjoner kommer i grevens tid.

Stiller til valg

Navnene på Studentlisten ble holdt skjult i lang tid av sikkerhetsmessige årsaker. 14. september ble de 250 menneskene på listen offentliggjort. Ingen av kildene Universitas har snakket med, stiller selv på listen. Fordi de er del av samme bevegelse, kjenner de likevel til noen av

Jeg tror deltagelsen kommer til å være kjempehøy takket være motstandsbevegelsen

Ivan Marovic, administrerende direktør i CNCR

andre ble arrestert samtidig, sier Cicvarić.

Han vil ikke uttale seg ytterligere om rettssaken, annet enn å fortelle at den er i gang. Det han likevel vil fortelle, er at han mottar jevnlig trusler fra medlem-

navnene som er publisert.

– Det var mange mennesker jeg kjenner til, som er opptatt av demokrati, vitenskap og uavhengige institusjoner, forteller Jovović.

Listen stiller til valg uten en

Jeg risikerer mellom tre og tolv år i fengsel

Pavle Cicvarić, masterstudent

ideologi, men kjemper for reformer og systematisk endring.

– Meningen med listen er ikke de spesifikke personene som står der, men programmet og ambisjonene deres, sier Jovović.

Også Marovic er fascinert av opprørsånden som herjer i Serbia nå og hvor stor del av befolkningen som er mobilisert for å støtte partiet.

– Jeg tror deltagelsen kommer til å være veldig høy takket være motstandsbevegelsen. Da jeg var en del av Otpor, økte valgdeltagelsen til rundt 70 prosent, og nå tror jeg engasjementet er høyere enn på lenge, sier Marovic.

– Hvis du var student nå, tror du at du hadde vært en del av opprøret?

– Sannsynligvis.

– Kommer du til å stemme under valget?

– Jeg kommer til å stemme fra Washington, ja.

KULTUR

Kulturredaktør: Gyri Høiset
gyrih@hotmail.no 941 41 494

Her bur ingen heilt

Studentbustad

Tekst Olivia Szlage
Foto Agda Døsen

Purren har teke halve den raude handlekorga.

Grøne blad ligg på kryss over kartongar med havredrikk, matfloyte og sekker med poteter. Ingerid Martinsen (21) styrer vogna vidare gjennom butikken. Ho har ansvaret for onsdagsmiddagen på Studenterhuset i Schultz' gate. I dag står potet- og purresuppe på menyen.

– Korleis er det å laga så mykje mat?

– Veldig stressande.

Så går ho vidare.

Då me endeleg kjem tilbake til Schultz, står Maria Louise Hansen (23) utanfor døra. Ho har gløymt nøklane.

Ingerid ber allereie på meir enn nok. Maria byrjar å grava i sekken hennar. Først dreg ho opp eit par brillar. Ho tek dei på. Så leitar ho vidare.

Der er nøklane. På Schultz tek det ikkje lang tid før tinga til ein person byrjar å sirkulera mellom fleire.

Først må nokon kutta purren

På kjøkkenet blir varene spreidde utover benken.

Ingerid og Maria byrjar å kutta. Mary Freeman (24) og Yasmin Ullestad (24) kjem til. Snart står fire personar mellom knivar, skje-refjøl, grønnsaker og kartongar. Purren som fylte handlekorga, veks no opp av ein metallbolle på kjøkkenbenken.

Bak dei heng små lappar på skapa. Eit regnbogeflagg dekkjer delar av vindaug. På veggane heng plakatar, bilete og ting som ser ut til å ha kom opp ein etter ein, utan at nokon først bestemte korleis rommet skulle sjå ut.

Ingerid held styr på maten. Dei andre skjer. Dei siste vekene har ho kvar onsdag laga fellesmiddag for dei såkalla husittane, og denne veka får ho hjelp av Maria Louise, Mary og Yasmin. Suppa er framleis fleire timar unna, men førebuingane har teke over kjøkkenet.

Fire etasjar med ting

Maria tek oss med på omvising medan dei andre lagar mat. Helt opp til fjerde etasje først. Så nedover.

Trappa er lilla. Ho svingar seg mellom mørke tresteg, dører, sko, oppslag og små ting det ikkje er tid til å spørja om før Maria alt har gått vidare.

Det er mykje ting her. Veldig mykje ting.



STILLE: Frå utsida ser Schultz roleg ut, sjølv om det sjeldan er særleg stille innanfor.

Me går forbi lesesalen, kjøkken og fellesrom. Huset har fire kjøkken. I stova ser bebuarane musikal på storskjerm på måndagane. Ved allmøte flyttar dei stolane på rekkje, og gjer same rom om til møtesal.

På ein vegg heng fotografi i bo-

Eg kan av og til bli overstimulert, men då er det berre å trekkja seg tilbake

Ingerid Martinsen (21), husitt

gar. Middagar. Kostyme. Ansikt tett inntil kvarandre. Under bileta står to gamle lenestolar med blomstrete trekk. Ved sida av dei er ei hylle pressa full av brettspel og bøker.

Schultz ser mindre innreidd

enn oppsamla ut. Huset har vore fullt av studentar sidan 1919. Det vart oppført på initiativ frå Kristine Bonnevie, Noregs første kvinnelege professor, som eitt av dei første velferdstilboda for studentar. Året etter budde 270 studentar her på fleirmannsrom. I dag bur 69 studentar her. Dei kallar huset «Hus» og seg sjølv «husittar».

Maria opnar døra til rommet sitt. På eit anna rom står eit piano. Det kom ikkje opp trappa av seg sjølv.

– Det vog 200 kilo. Me var seks som bar det opp.

Det er kanskje den enklaste forklaringa på buforma. Pianoet kan vera ditt. Du får det ikkje inn i huset og opp trappa åleine.

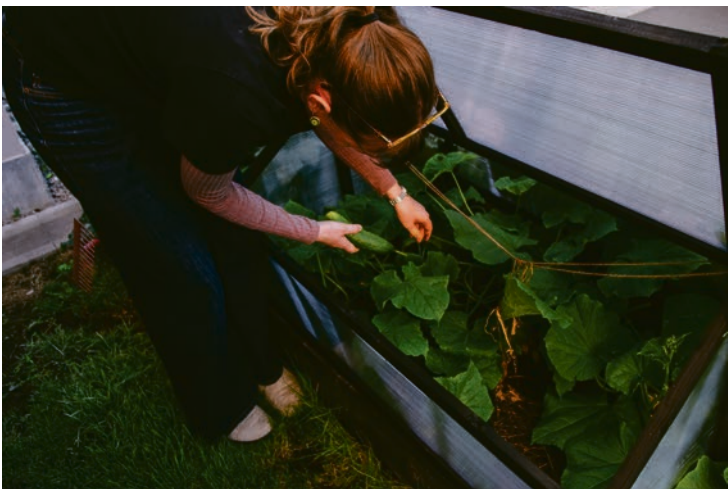
Privatliv etter avtale

Nye bebuarar på Schultz byrjar på dobbeltrom. Seinare kan dei få enkeltrom etter ansiennitet. Der-



FJERDE ETASJE ER IKKJE HØGT NOK: Maria Louise Hansen (23) demonstrerer eitt av tilboda i bakgården.

åleine



AGURK: Først må agurken hentast.

med kjem spørsmålet ganske fort.
– *Kva gjer de dersom de får kjærast? Eller vil ha sex?*

Maria ler.

– Me har god kommunikasjon. Viss me treng å vera åleine på rommet ein kveld fordi me har besøk, seier me berre frå til den andre. Me er så gode vener at det er null stress.

Eg fortel Maria at eg har høyrte rykte om ein hems på loftet der husittar kan gå til dersom dobbeltrommet blir litt upraktisk.

Det er ikkje for alle

Maria Louise Hansen (23), husitt

– Den har eg ikkje høyrte om. Maria stoppar litt.
– Det var eigentleg ein veldig god idé.

Lenger nede viser ho fram ein balkong. Ho har døra ut til han. Naboane har ikkje det.

– Eg kan gå ut døra, men dei går gjennom vindauga.

På Schultz er ikkje alltid arkitekturen samd med bruken. Det gjeld òg behovet for å vera åleine.

– Eg kan av og til bli overstimulert, men då er det berre å trekkja seg tilbake.

Ho deler rom. Heldigvis, seier ho, treng romkameraten omtrent like mykje ro.

Middagen flyttar ut

Då me kjem ned att, har bakgården endra seg. Sola skin. Dermed skal middagen etast ute.

Nokon ber ut stolar. Andre kjem med benker. Bord blir sette saman. Ein grøn- og kvitrutete duk kjem fram.

Framfor bygget står det eit lite drivhus. Grøne blad pressar seg mot loket. Maria bøyer seg inn mellom dei.

– Her er det squash, og her er det gresskar, og her er det agurk.

Squashen er plukka. Agurken står att.

Tidlegare låg det snus i bedet. Då vart bebuarane litt mindre sikre på om dei ville eta det som

voks der.

Maria plukker opp ein agurk. Nokre minutt seinare sit ho i eit ope vindauga med ein agurk i handa. To andre husittar lener seg ut frå kvar si side. Husitt Johannes Kaabye Hellstenius (24) får to spørsmål.

– *Kva er det beste med å bu på Hus?*

– Spontaniteten.

Svaret kjem med ein gong.

– *Og det verste?*

– Byggingar.

Nokon minnar han på vaskemaskinene.

– Jo, eg skulle eigentleg seia vaskemaskinene.

No fungerer alle tre. Tidlegare hadde rundt 70 bebuarar på eitt tidspunkt berre éi fungerande vaskemaskin.

Fellesskap vaskar trass alt ikkje klede. Johannes sitt svar blir òg meir interessant etter nokre timar på huset.

For før den spontane middagen kan byrja, har Ingerid fylt ei handlekorg. Fire personar har laga maten. Andre har bore ut bord, stolar og benker. Nokon har funne duken. Seinare må alt inn att. Spontaniteten krev førearbeid.

Ikkje for alle

Det krev òg bestemte typar bebuarar.

Schultz har ei eiga søknadsordning. Dei som søker, sender både søknad til Studentsamskipnaden SiO og eit brev til Studenterhuset. Bebuarane er sjølve med på å vurdere søknadane.

– *Du seier at dei som søker, bør passa inn i kulturen her. Kva betyr eigentleg det?*

– Det er ikkje nødvendig at folk er like. Kulturen her er ein varia-

Eg kan gå ut døra, men dei går gjennom vindauga

Maria Louise Hansen (23), husitt



FØREBUING: Purre, knivar og havredrikk fyller kjøkkenbenken når onsdagsmiddagen skal lagast.

sjon av menneske. Me vil ha ein mangfaldig kultur, seier Maria.

Ho fortsetter.

– Viss ein viser at ein har lyst til å bidra, stiller opp på dugnader og kanskje har litt frivillig erfaring, så hjelper det.

Maria fortel om ein ven som søkte seg inn. Han budde på huset i ein månad før han flytta ut. Dobbeltrommet og det delte kjøkenet vart for mykje.

– Det er ikkje for alle.

Den setninga forklare òg kvifor huset ønskjer å velja folk som veit kva dei går til.

Men ordninga har ei bakside. Dei som alt er innanfor, er òg med på å avgjera kven som får koma inn. Fellesskapet krev ikkje berre at folk deltek når dei først bur her. Det krev at dei ser

ut som menneske som kjem til å delta.

Nokon må rydde

Så kjem suppa. Skåler blir sette ut- over bordet mellom blomar. Stolar og benker står litt hulter til bulter i bakgården.

Folk finn seg ein plass.

Nokon kjem seint. Andre et fort før dei skal vidare. Samtalar går på kryss over bordet. Purren som låg på tvers av handlekorga nokre timar tidlegare, flyt no i suppeskålene.

Det ser enkelt ut no. Det gjorde d e t ikkje i butikken.

Før middagen kunne flytta ut i sola, måtte Ingerid handla. Fire personar måtte kutta, skrella og røra. Bord måtte flyttast, benker måtte berast og nokon måtte finna duk, blomar og skåler.

Eg spør Ingerid kven som ryddar.

– Det spør litt.

Ho prøver å ta noko undervegs, seier ho, så ikkje alt står att til slutt.

På Schultz ser mykje ut til å berre skje. Det er fordi nokon får det til.

universitas@universitas.no



69: Til bords.

DEBATT

Idé- og debattredaktør: **Albert Randsborg**
albertrandsborg@gmail.com 938 27 476



KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Kontrær skivebom fra Klassekampen

Jeg har ikke journalistutdanning. Den eneste grunnen til at jeg kan kalle meg journalist, og nå redaktør, er at disse ikke er beskyttede titler. Derfor håper jeg det sier litt at Hans Rustad får meg til å ønske at de var det, selv om jeg drar meg selv ned med ham.

Rustad jobber til daglig som redaktør for det høyrevridde og nasjonalkonservative selverklærte mediehuset document.no. Forrige uke kunne man lese at tre av Morgenbladets redaktører trakk seg ut av redaktørforeningen i protest mot at Rustad får forbli medlem.

Det er ikke vanskelig å forstå hvorfor. Han har kalt Støre vår tids Quisling, anklaget Aftenposten for å «tjene ondskapens hær» og sagt at VG er «spydspissen for den dype staten», ifølge Filter Nyheter. Rustad jobber tilsynelatende hardt for å bli ansett som Norges svar på Alex Jones.

Samtidig blir Rustads medlemskap forsvart av Klassekampens redaktør Mari Skurdal på lederplass. Hun sier at det er bra at redaktører er rykende uenige og vil unngå at noen kastes ut på grunn av sine meninger. Når

ble det en «politisk mening» å kalle Støre for Quisling? Det er en forkastelig og provoserende sammenligning, om det er noe i det hele tatt.

Av og til er Klassekampen så opptatt av å være en «anti-work» venstresideavis at de heller blir forsvarere av ytre høyre. Jeg gir blaffen i Rustads politiske meninger, og det er så klart ikke derfor han bør kastes ut. Han bør kastes ut fordi han er totalt uinteressert i å opplyse befolkningen på en ærlig måte og har ingenting i det etablerte medi ebildet å gjøre.

Det norske medielandskapet er bygget på overraskende strenge regler i internasjonal sammenheng. Følger man ikke god presseskikk, blir man «felt» av pressens faglige utvalg. Dette har Rustad blitt veldig mange ganger.

Ser man over Atlanteren, skjønner man hva som skjer om vi tillater det skjøre systemet vårt å bli ødelagt av hatefulle konspirasjonsteoretikere. Rustad huler ut redaktørforeningens rykte som selve bildet på ansvarlighet og legitimitet. Kast ham ut.

–AR

Ukas overhørt

Det er viktig for meg å trene. Testosteron og sånt
Bola ansvarlig redaktør

Jeg legger meg edru for få kvelder til å bli frisk
(Fylle)syk student

Jeg har lest så mye tekst idag, jeg har blitt helt nazi
Anonym

Er du kitten og jeg er daddy?
Forvirret halvpart av journalist-duo

six seven



Jeg savner da «pils?» betydde pils

Om den edle kunsten å finne en kveld hvor ingen har planer.



Petit

Aëla Kervarec, journalist i Universitas

Jeg må meddele en trist nyhet: Jeg er offisielt blitt gammel. Jeg hører stadig meg selv si «alt var bedre før». Snart går jeg til førsteårsstudentene og forteller om «da jeg var på deres alder så...»

Men i motsetning til alle andre som flåser seg rundt med den klisjefylte frasen om hvordan ting var før, har jeg faktisk et poeng.

I gode, gamle dager, anno 2024, kunne man nemlig ringe eller sende én melding: «pils?» Svaret var gitt på forhånd: «pils!» Etter en knapp time kunne man sitte rundt et bord og dele både latter og øl. I dag krever den samme spontane kvelden en logistikkplan verdig et bryllup.

Det hele slo meg under en middag med mine to romkamerater. Jeg holdt en aldri så liten avhandling om alle de spennende tingene jeg hadde gjort sist lørdagskveld, deriblant visitten min på Café Sara. Min danske romkamerat rynket lett på øyenbrynene og spurte hvor denne kafféen var. Dette er for øvrig første og siste gang jeg har forstått noe av det hun har sagt. Dansk er ikke min sterkeste side.

Da forklarte jeg at Café Sara kan anses som hele Oslos vannhull. Det er dog ikke vann som drikkes, men øl. Der dyrene i Afrika puster inn frisk luft på savannen, puster byfolket inn sigarettluft som setter seg i klærne i dagevis.

Min danske romkamerat mumlet noe tilbake. Jeg

nikket selvsikkert og bestemte meg for at det betydde «der har jeg ikke vært før», delvis fordi det ga mening, men mest fordi jeg ikke orket en runde til med dansk-norsk frustrasjon. Det er begrenset hvor mange ganger man kan si «hæ» uten at det blir kleint.

Ettersom hun tydeligvis hadde til gode å bli kjent med Oslos uteliv, bestemte jeg meg for å vise henne hva norsk uteliv faktisk har å by på. Jeg skulle planlegge en kveld så uforglemmelig at hun etterpå ville forstå hvorfor nordmenn frivillig står i kø i regnet og betaler over hundre kroner for én øl.

Så enkelt skulle det ikke bli. Det store finne-tid-i-kalenderen-hinderet var allerede i gang.

Jeg foreslo lørdag: opptatt. Fredag: opptatt. Jeg prøvde meg på en mandag, bare for å teste: «dårlig dag å drikke på», fikk jeg høre. Snart hadde jeg bladd så langt frem at jeg mistet oversikten over hvilken måned vi var i.

Jeg savner da «pils?» betydde pils. Alt var faktisk bedre før, da man kunne sende en melding på en tirsdag og spørre om noen ville ta en øl

samme kveld. Det var ikke nødvendig med kalenderinvasjon, avstemning eller tre ukers forvarsel.

For det er ikke bare den spontane pilsen som trenger tre ukers forvarsel. Å ta en kopp kaffe må planlegges. Å ringe en venn krever først en melding der man planlegger når man skal ringe. Vi har blitt så flinke til å planlegge vennskapene våre at jeg snart forventer en kalenderinvasjon for å savne noen.

Uansett, er jeg den 27. november på Café Sara med mine to romkamerater. Kanskje vi sees der? Jeg trenger en dansk tolk. Om du har ledig tid i kalenderen.

debatt@universitas.no

Ny markedsstyrt minister

Høyere utdanning kan ikke være en bestilling fra arbeidslivet.



Arbeidsliv

Anna Bergum Furset, leder av Studentparlamentet ved UiO

Forleden møtte Universitas meg utenfor Villa Eika og spurte meg om mine krav til ny statsråd. Basert på svarene hennes har jeg et nytt.

Eileen Fugelsnes varsler et nytt «kompetansebudsjett», som skal kartlegge hvilken kompetanse arbeidslivet etterspør. Det kan være nyttig. Universiteter og høyskoler må selvsagt forholde seg til samfunnet rundt seg. Vi trenger hel-

sepersonell, lærere og teknologisk kompetente. Men arbeidslivets umiddelbare etterspørsel kan ikke bli den viktigste målestokken for hvilken kunnskap vi skal satse på.

Det tar lenger tid for nyutdannede å få jobb, men Fugelsnes forholder seg rolig. Fokuset hennes ligger kanskje heller på å gi arbeidslivet deres drømmean-satte. Jeg mener det er risikabelt å styre utdanningspolitikken for

tett etter det arbeidslivet sier det trenger akkurat nå. Arbeidsmar-kedet er ikke én samlet langsiktig aktør. Arbeidsgivere vil naturlig nok være opptatt av kompetansen de trenger nå, men ikke nødvendigvis av hva samfunnet trenger om ti eller tjue år. Derfor holder det ikke å si at kartleggingen vil gi et «solid grunnlag» for institusjonenes prioriteringer. For hvilke interesser får størst plass?

Norsk utdanning har tradisjo-nelt hatt en arbeidsdeling. Fag-skolene skal tilby kortere og mer yrkesrettede løp, tett på konkrete behov i arbeidslivet. Universiteter

og høyskoler skal også utdanne til arbeid, men har et bredere samfunnsoppdrag: forskning, kritisk tenkning, dannelse og langsiktig

Det er risikabelt å styre utdanningspolitikken for tett etter det arbeidslivet sier det trenger akkurat nå

kunnskapsutvikling. Denne arbeidsfordelingen har blitt svakere gjennom årene, og den nye statsråden virker uvillig fra å endre kurs.

Flere fagskoler ser på å danne

bachelorgrader, og universite-tene får kritikk for å ikke være arbeidslivsrettede. Dette er en feil konklusjon. Vi må holde fokuset på institusjonenes samfunnsfunksjon. Verdien for samfunnet er lik, mens oppdraget er ulikt.

Statlige prioriteringer har stor betydning når friske midler legges på enkelte felt, mens andre må kutte eller nedjustere. Formell frihet er ikke alltid reell

frihet. Den nye statsrådens politi-ikk burde gi rom for fleksibilitet og kunnskap som ikke bare kan begrunnes med arbeidsmarkedets behov her og nå.

debatt@universitas.no

Byrådet prioriterer først og fremst de unge

I en leder i Universitas får byrådet kritikk fra redaktør Ingemar Stirling Gundersen for å nedprioritere de unge. Det er direkte feil og kan ikke stå uimotsagt.



Oslo byråd

Eirik Lae Solberg (H), byrådsleder i Oslo

Redaktøren er særlig opptatt av tannhelsetilbudet for studenter og prisen på månedskortet i kollektivtrafikken. Mens Oslo hadde et Ap-ledet byråd mellom 2015 og 2023 økte prisen på månedskortet hvert eneste år. Fra 680 til 853 kroner. Nå opplever kollektivreisende

i Oslo en helt ny og rimeligere hverdag. Noe av det første vi gjorde etter at vi vant valget i 2023, var å redusere prisen på månedskortet med 150 kroner. Siden har vi kut-tet prisen enda en gang. Det er fordi det er viktig for oss å sørge for at folk beholder mer av sine

egne penger i byen med de høy-este bokostnadene i landet, både for studenter og alle andre.

Stortinget har nå endelig kommet etter, og fra november blir prisen på månedskortet 293 kroner for studenter, mens fullprisen er 495 kroner i noen måneder. Ingen vet om det statlige bidraget fra tuttifrutti-koalisjonen er et PR-jippo som bare varer noen måne-der, eller om de gjør som byrådet i Oslo og sikrer varig lavere priser.

Vi er uenige i prioriteringene som gjøres i SVs tannhelsereform. Fremfor å gjøre noe med etterslep-et for barn eller å gi et bedre tilbud til sårbare grupper som eldre og rusavhengige, blir vi tvunget til å prioritere 21-28-åringer som har

desidert best tannhelse. Men selv-sagt følger vi loven når Stortinget først har vedtatt dette.

Vi mener det trengs 10 000 flere studentboliger i Oslo, og si-

syv viktige satsingsområder, og boligbygging er et av dem. Vi legger til grunn at Universitas vil gå grundig til verks i omtale av te-maplanen som studentorganisa-

Nesten 2000 studentboliger er tatt i bruk, og flere er under planlegging

den vi overtok, har det skjedd et taktskifte. Nesten 2000 student-boliger er tatt i bruk, og flere er under planlegging. Byrådet vil snart fremme Temaplan for Oslo som studentby, hvor vi løfter frem

sjonene har bidratt konstruktivt til når den skal vedtas av bystyret, i stedet for å spre usannheter om byrådets studentpolitikk.

debatt@universitas.no

Tekselskapenes skjulte pris

Sosiale medier er kanskje gratis, men tekselskaper koster oss dyrt.



Skatt

Jonas Veland, seniorrådgiver i Tax Justice Norge

De store tekselskapene er en stor del av hverdagen vår. Tjenestene de tilbyr oss er gjerne gratis, mot at vi ser reklame. Det er nemlig her de tjener pengene sine. WPP Media anslår at store, utenland-ske tekselskaper tjener 14,6 mil-liarder kroner på det norske an-nonsemarkedet i år.

Tidligere var reklame i hoved-sak en inntektskilde for Universi-

tas og andre aviser. Men en stadig større andel – over halvparten ifølge WPP Media – går nå til utenlandske tekselskaper.

Dette har en stor skjult kost-nad. Mens norske medier be-taler skatt på overskuddet sitt, gjør tekselskapene det knapt. Overskuddet fra de norske re-klameinntektene skattlegges i all hovedsak utenfor Norge. Jo mer

penger som går til tekselskapene, jo mindre får vi altså til velferd, infrastruktur og studiestøtte.

Hvordan er dette mulig? Kort fortalt skyldes det at økonomien i stadig større grad er digital og global, men skattesystemene er nasjonale og stedbundne. Prin-sippene for det norske skattesys-temet ble laget for 100 år siden, da økonomien besto av fysiske fabrikker som ikke kunne flyttes til skatteparadis. Disse utdaterte

reglene klarer ikke å håndtere at inntekter genereres i «skyen».

Tekselskaper trenger nemlig ikke å være i Norge for å drive virksomhet her. De kan selge an-nonsene til det norske markedet fra for eksempel Irland. Og når de ikke er her fysisk, kan Norge hel-ler ikke skattlegge overskuddet.

Dette er ikke et særnorsk pro-blem. Knappt noen land klarer å skattlegge tekselskapene. Men håpet om en internasjonal løs-

ning døde da Trump vendte tilba-ke til Det hvite hus. Derfor jobber Tax Justice Norge for å innføre en norsk digitalskatt. Dette er en skreddersydd skatt som skal sør-ge for at tekselskapene skattleg-ges på det de tjener i Norge, selv gjennom skyen.

Mange europeiske land har al-lerede en digitalskatt. Som med-lem av referansegruppen i skatte-kommisjonen i år fikk vi endelig gjennomslag for en utredning. En digitalskatt henter inn skatt som i dag ikke be-tales og gir Universitas og andre norske aktører en sjanse mot de store tekselskapene.

debatt@universitas.no

Økonomien er i stadig større grad digital og global, men skattesystemene er nasjonale og stedbundne

DEBATTREGLER I UNIVERSITAS

Har du overhørt/lest noe artig/forferdelig/overraskende blant dine medstudenter? Vil du få din mening på trykk i Universitas? Send innlegget ditt på e-post til

debatt@universitas.no

samt på hvilket universitet/hvilken høyskole du overhørte det.

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi forbeholder oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten
- Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

Anmelderredaktør: **Elisa Turcato Bakken**
elisarbakken@gmail.com418 43 948

ANMELDELSER

Universitas anbefaler

Reolo – Manna fra himmelen
Snakkeglade menn som vil at du skal komme inn for en dans i bula. Det frister!

Diktet – Marken rodnar
En deilig og bakpå gitarlyd som spiller seg inn i årstiden, og minner oss på at høsten som vanlig kommer brått.

Universitas advarer

August Selnes – Oppblåsbare Berit
Her var forhåpningene store, og skuffelsen likedan. Trivelig musikk som fort oppleves litt tom og oppskriftsaktig.

Marstein & Tobias Rahim – Savner et menneske
Det store transskandinaviske samarbeidet som gir tilnærmet null. «Ingenting er ekte, alle her hallusinerer», synger de. At livet kan erfares slik for disse mennene er ikke overraskende.



FREKVENS 2 AV RANDI ANNE STRAND ER HYPNOTISERENDE VAKKERT

Samtidsløs samtidskunst

At kun et fåtall av verkene på landets viktigste utstilling for samtidskunst later til å finne sted i samtiden, sier sitt om årets høstutstilling på Kunstnernes Hus.

Høstutstillingen 2026

Hva: Statens 139. Kunstutstilling / Høstutstillingen 2026
Hvor: Kunstnernes hus i Oslo
Hvem: 11.09–18.10

Det er ikke en kontroversiell påstand at det er mye som skjer på verdensscenen akkurat nå. I møte med kriger, flyktningkriser, klimakriser og høyrebølger er det mange som kjenner på maktesløshet. På landets største scene for samtidskunst kunne man sett for seg at det ville finnes minst et par tilfeller av skarp kritikk, eventuelt verk som kan bistå betrakterne i å tolke og sette slike følelser i perspektiv. Det er greit at høstutstillingen skal vise et slags tverrsnitt av norsk kunst, men følelsen av irrelevans er påfallende.

En privilegert sfære

Du kan blant annet oppleve disosiasjon mens du sitter isolert vekk fra en skogbrann i et stort funkis-hus i Kjersti Vetterstads videoinstallasjon *Slow Burn*, eller kjenne

på eksistensens melankoli i David Bonde Jensens *Dragon (Silence and spit)*, hvor en hestefigur synger en sang om oppløsningen av selvet gjennom øyet. Sistnevnte skal ha skryt for kreativ bruk av video og lyd i en flott skala, men budskapet er rett og slett for vagt til at det blir interessant.

Heller enn å være i takt med tiden får jeg forsterket følelsen av å sitte i en privilegert sfære på siden av den, og at det skal være blant det skarpeste i en pulje på nesten 3000 søkere har jeg vansker for å tro. Andre verk, som *Minne fra den gongen eg vakna og ikkje kunne skilje mellom primærnæring og næringsmiddelindustri 1, 2 og 3* og *South Pointing Fish* ser bent frem ut som normalgjenstander (vaser og kompass) som ved et uhell har funnet veien inn på et museum.

Håndverk til unnsetning

Klarer man å skyve kritikken til side kan man likevel la seg begeistre av gode enkeltverk, som Marte Lill Sombys *u(Ro)*, som nærmest er en spirituell opplevelse der man står mellom de svevende dyrekloklene. Også Markus Lantos *Himling* må sies å være en ren maktde-monstrasjon i trehåndverk, og det massive uttrykket gir assosiasjoner til kirkerom og gammel dragestil. At to av høydepunktene på en ut-

stilling med mål om å fronte nye kunstnere allerede har blitt vist tidligere andre steder forsterker følelsen av latskap hos årets jury, men om du ikke har opplevd dem før er dette likevel en gylden mulighet til å se kunst som aldri hadde fått plass i stua di.

Utstillingens skulpturer byr også på kreative overraskelser. Keramikkskulpturen *Unconsenting Body*, en hval bundet opp med tau i japansk bondage er en fiffig kritikk

av hvalfangstindustrien, og Adam Martyniaks mekaniske skulptur *Narząd (Organ)*, laget av oppkuttete dekk koblet til en girmotor og ser ut som en gigantisk pulserende blodigle. Både gyselig og imponerende på en gang.

Trykkende skjønnhet

Også trykkene er verdt å få med seg, for Randi Anne Strands *Frekvens 2* er kanskje det vakreste innrammede verket jeg har sett på lang tid. Det ser ut som en blanding av et analogt fjellkjede-fotografi og et frekvensdiagram fra en jordskjelv-måler. Både nostalgi, håp og dommedagsfølelse vekkes, og bruken av det grovmaskede papiret gir mye dybde og tekstur. Et verk man kan stirre på som et tv-program.

Stig Marlon Westons *Minnesmerker* er elegant utført fortidsmimring i samme kategori, og trekker anskueren inn med et avtrykk av en stein som nesten føles levende på et mektig lerret. Det er perfekt plassert halvannen meter fra gulvet så man som betrakter føler seg underdanig det gigantiske steintrykket.

For mye fyllstoff

Allikevel er det en altfor stor del av utstillingen som ender med å føles som lite relevant fyllstoff. Et hederlig unntak er Henrik Andersens film *Walking The Dead* hvor filmskaperen går ett skritt per drepte person i Gaza, avløst av hjemmevideoer fra slagmarken parallelt med promoveringsvideoer fra norske leverandører av krigsmateriell.

Dissonansen mellom de glossy reklamene til bedriftene og de hjemmefilmede krigsvideoene illustrerer poenget glassklart, og det er glimrende og hardtslående. Det er bare tankevekkende at man måtte til filmprogrammet for å finne litt ekte samfunnskritikk.

Anders Nyeggen
anmeldelser@universitas.no



DET ER VERDT Å BLI STIV I NAKKEN AV Å STIRRE PÅ STIG MARLONS STEINTRYKK MINNESMERKER



CATFISH: ADAM MARTYNIAKS NARZAD SER VERRE UT I VIRKELIGHETEN

Vekas anbefaling

Ver DJ på U1

Hvem: Folk med indre uro Hva: Ha eit DJ-set Hvorfor: Sjeleleg forl ysing

Har du litt for mykje indre *spice* og uro du treng utlaup for? D   du melde deg opp som DJ-funker på studentbaren U1. Du får både helselause mengder gratis svart kaffe, og moglegheita til   blaste svensk-lesbisk BDSM-pop til ein gjeng med alternative samfunnsvitskapelege jenter og k te  kad-gutar fr  BI på Blindern-safari. Den mangfaldige gjengen samla i ein litt dunkel kjellar ein kald septemberfredag

responderte derimot godt til mitt merksemdssj ke DJ-prosjekt. Det skal ikkje så mykje til for   engasjere U1-klientellet. Putt på   Judas  av Lady Gaga, la din indre *drag queen* sleppe laus og gje store mengder visuell merksemd til dronningane ved scenebarrikadane. Resultatet? P spandert  , tidenes energiske vitamininnsprøyting og terapi for ei rastlaus sj l.

Marius Moldsvor, journalist i Universitas



Ukas advarsel

Bli stående!

Hvem: Unge busspassasjerer Hva:   ta siste bussete
Hvorfor: St e, eldre og dømmende medpassasjerer

Jeg er en stor tilhenger av   sitte på buss, men gir selvfølgelig opp setet til de som trenger det. Noe jeg har begynt   oppleve er at eldre er blitt utrolig st e og nekter   ta imot tilbud om sete. Selv om man insisterer, vil de tviholde på illusjonen om egen styrke og mobilitet, og ut av respekt for deres ønsker blir jeg sittende. Problemet er at det ikke finnes noe blikk som kan forklare nye passasjerer at du allerede har

tilbudt setet. Dermed ender du bare opp med   se ut som den uforskammede fyren som blir sittende på ytterste prioritetsete, begravd i mobilen. Selvfølgelig kan man reise seg, men da smetter bare de faktisk uforskammede inn og tar setet, og da kunne det like gjerne vært deg som ble sittende. For   slippe slike hverdagskvaler, aldri ta det siste ledige bussete.

Sunniva Asbjørnsen, journalist i Universitas



Smuk *shoegaze* i Oslo

Selv blokkfløyte var kult da den danske undergrunnsartisten Fine inntok Oslo. Med iscenesatt distanse viste hun at det går an   være både kul, fengende og oppriktig på én og samme tid.

Konsertanmeldelse

Hva: Konsert
Hvor: Trekanten
Hvem: Fine

Jeg innrømmer det glatt: Jeg er stuck i et dansk, innspist indiehull og kommer meg ikke ut. I dette hullet finnes den sfæriske indie-folkartisten Fine, som i forrige uke spilte på utestedet Trekanten i Oslo. Fine er en del av den introverte, lengtende og prim ert kvinnelige k benhavnscenen bestående av artister som blant annet Astrid Sonne, Smerz og ML Buch. Alle er utdannet fra det Rytmske musikkonservatoriet, redigerer hverandres låter og har skapt en karakteristisk lyd som jevnlig opptrer på Spotifys spilleliste  cph+ , et uunngåelig inventar for alle som insisterer på   være trendy på Nørrebro.

Popularitet til tross, Fine står selv for både komposisjon, produksjon og innspilling av det eteriske lydbildet sitt. Men er Fines h slengte mystikk først og fremst et

skalkeskjul for en pretens s DIY-estetikk som ikke fungerer live?

Tusind tak

Nei, skulle bandet hennes vise da de uten forvarsel gjorde en stille entré på Trekantens røykfylte scene. Fines melankolske melodier er forunderlig vakre, r  og dypt personlige når de er på sitt beste, men også søvndyssende og anonyme når de kjører på repeat. Heldigvis spilte Fines band så skarpt at det ikke krevde flere ord enn et enkelt  tusind tak  for   holde på publikums oppmerksomhet denne kvelden.

De første numrene fløt sammen i en meditat v ramse som var like bedøvende som den var behagelig.  You kiss me like a stranger , sang Fine med sin delikate Mazzy Star-lignende vokal. Gitaren opptrådte skiftevis med countryfisert *twang* som på  Losing Tennessee , eller med drømmende *slackerfuzz* som på l tene  Coasting  og  Big Muzzy . Særlig på  Remember the

Heart  ble de presise gitarslagene levert så herlig langsomt at publikum ble slått ekstra hardt tilbake i stjernehimmlen da de endelig traff brystkassa. Til og med blokkfl yta fant sin naturlige plass som *live*-erstatning for Fines bløte synthstr k i  Days Incomplete .

Se på meg!

I likhet med resten av  cph+ -segmentet har Fine en tendens til   glane ned i gulvet når hun opptrer, og vil nok gjerne assosieres med den såkalte *shoegaze*-sjangeren som oppsto på 90-tallets alternative rockescene. Opprinnelig kom uttrykket av at lydeffektene var så avanserte at gitaristrene ble tvunget til   se ned på pedalene sine, men i dag kan man vel så gjerne mistenke at formålet er   dyrke et kaldt og utilgjengelig uttrykk.

Virkningsfullt ja, men man blir fort lei av uengasjerte opptredener i lengden. Etter   ha sett mang en konsert med innadventde  cph+ -typer som er for kule for musikkens eget beste, hadde jeg egentlig bestemt meg for   kravle ut av indiehullet og heller se konserter med artister som faktisk interagerer med publikum.

Åsne Skeie
anmeldelser@universitas.no

Savnet etter stillhet

Dersom du vil lene deg tilbake og se en familie rakne med idyllisk norsk fjordlandskap i bakgrunnen, er det bare   komme seg på kino.

Kj rast

Hva: Drama
Hvor: Erik Poppe
Hvem: 18. september

I en idyllisk kystbygd, et sted på Vestlandet, forelsker rockemusikeren og sjømannen Asle seg i Gerd. De får barn, flytter sammen og gifter seg. Med årene tilbringer Asle mer tid på sjøen og slutter   spille musikk. Avstanden mellom ham og familien blir stadig storre, både fysisk og åndelig.

Hvor mye avstand tåler kjærligheten?

Kj rast er en filmatisering av Fosses eneste filmanus, Bad Moon Rising (1997). I forkant av visningen fortalte regissør Poppe om prosjektet han og Fosse har utviklet sammen. Han håpet filmen kunne introdusere flere til Fosses litterære univers. Jeg er redd det er nettopp regigrepene som hindrer denne filmen i   bli en god introduksjon til

forfatteren.

Tematikken og settingen i Kj rast er riktignok typisk Fosse: Små bygder på Vestlandet, utroskap, sjalusi, gjentagende motiver, avstand, ordknappe kunstnersj ler og selvfølgelig, nynorsk. Dette skaper en stemning som minner om Fosse, men filmen mangler kjernen i det som går Fosse spesiell: stillhet og tomrom.

Som det så ofte blir sagt om Fosse, gir han en stemme til det usigelige. Fosse unngår   forklare seg og legger til mye stillhet i sine dramat ske tekster. Slik må leseren selv delta i teksten, med sine minner og sitt temperament. Dette rommet som Fosses tekst åpner opp, tetter Poppe altfor ofte igjen med et sentimentalt og generisk musikkspor.

Intet tomrom

Ta for eksempel scenen der en gravid Gerd tar farvel med Asle f r han skal ut på sjøen. Det klippes mellom Asle, som ser ned på sin kone fra skipet, og Gerd, som står igjen alene på kaia. Bildene er enkle, men effektive. Begge to utg r en liten del av bildet og ser maktesløse ut idet båten langsomt forlater kaia og avstanden mellom dem økes.

Denne scenen k nne vekket en

rekke følelser og tanker: depressive, triste, urovekkende eller noe usigelig midt i mellom, alt avhengig av øyet som ser. Noe form for personlig opplevelse er dessverre vanskelig   oppnå. Poppe dirigerer nemlig følelsene mine med en trist og sentimental musikk.

Noen stille lyspunkter

Det er n r den generiske pianomusikken er fr v rende, at jeg opplever at filmen har potensial til   bli en Fosse-introduksjon.

Da Asle, passende nok, ikke vil  spela musikk  for sønnen sin, som m ser om at han vil høre favorittsangen sin,  Bl mann , oppstår dette usigelige tomrommet. Gerd lytter til samtalen og forsøker   motivere Asle til   spille:  Du var jo så flink . Men Asle vil ikke, hvorfor han ikke vil, er uklart.

Minimalistisk, uforklarlig og stille, scenen åpner opp et rom der den enkelte publikummer opplever det stemningsleiet som er naturlig for dem, enten det er depressivt, komisk, trist eller urovekkende – den er kort sagt regissert i Fosses  nd.

Så må det nevnes at Poppe ikke er pliktig til   regissere i  Fosses  nd . Det er til syvende og sist han selv som skal fortelle historien. Og

Poppe våger   sette sin egen hånd på Fosses tekst. Jeg vil dog mene at Poppe er best der han går sine egne personlige grep, på en måte der de s msvarer med manusets grunnleggende m te   fortelle på.

Et eksempel på dette er de gjentatte bildene av natur. Enten det er naturen rundt Asle og Gerds hjem, eller bølgene ute på havet. Når man stadig vender tilbake til disse bildene, som ikke drar plottet videre, åpner det seg et rom der vi må forholde oss til naturen på en måte vi ikke går i hverdagen. Her lykkes Poppe med   g re filmen til sitt eget kunstverk, samtidig som den er i tråd med Fosses fortellestil.

Plukk opp en bok

Kj rast er på ingen måte en dårlig film. Den har gode skuespillerprestasjoner, et godt manus og et tidvis spennende bildespråk.

Jeg er helt sikker på at filmen vil vekke en interesse for Fosse hos enkelte, for i sine beste, stille partier viser filmen at det er mulig   ta Fosses manus til det store lerretet. Så hvem vet, kanskje filmen treffer noen godt nok til at enda flere ender opp med et uåpnet eksemplar av Septologien i bokhyllen sin.

Men om Kj rast fungerer som en dårlig Fosse-reklame, så anbefaler jeg deg   lese ham.

Erik Wensaas
anmeldelser@universitas.no

Kulturkalender uke 38 & 39

25/9 Superf kk på Kafe H rverk

Bandet, med blinderstudenter inkludert, slapp sin debutplate for et par uker siden. Den verste adrenalinen har lagt seg, og de er nå klare for   gi alt fra deres sjangert ylende repertoar denne fredagskvelden. R  trommer, en skinnende saksofon og en uforutsigbar synth. Dette virker både oppr rskt og vakkert. Et band som bør oppleves live.

Hva: Konsert
Hvor: Kafe H rverk
Når: Fredag 25. september



30/9 Kveldskroki på Einar Granum kunsthøgskole

Spiss blyanten! Hver onsdag arrangerer Granum krokikveld hvor både nybegynnere og erfarne anatomi-kjennere kan bryne seg på menneskekroppen: Sittende i en sirkel med skarp belysning og en modell som stadig endrer positur. Dette oppleves både fritt og skjerp ende. Et godt avbrekk for alle tastatursittende studenter. Diverse kunststudenter gis gratis innslipp, ellers ligger prisen på under hundrelappen.

Hva: Kroki
Hvor: Granum kunsthøgskole
Når: Onsdag 30. september kl. 18-20



02/10 Vors med Taume og Nutti

Noen ganger føles det godt   slippe alt av kulturelle j lerier, og heller la sj len både i en type underholdning som fenger 14 år gamle gutter. Bare i oppblåst skala. Vi snakker seanser med live-omegle, i tillegg til andre innslag man sjeldent har sett på en scene. Mennene er sikre i sin sak: Vorset er alltid best. Helgens hellige ventileringplattform. Livsn dvendig i høstmørket og i livet generelt. Publikum vil nok ikke være vanskelige   overbevise.

Hva: Standup
Hvor: Nieu Torshov
Når: Fredag 2. oktobe



Luftslott i NRK

Som denne ukens utgave av Universitas tar opp, er det en kjent sak at journalister lufte like ofte som om vi skulle vært en utrent tissetrengt hundevalp på speed. Sjefene henger oss opp til tørk lik slengt over en snor etter en ekspedisjon over Grønland. Ad Notam-redaksjonen tar turen til NRK for å møte de som bestemmer.

Luftesjef i NRK Ann Tyr har følgende å formidle til utsendte reporter

—Vi synes lufteordningen er god, de unge journalistene får seg en tur ut og det finnes en masse forskning på at frisk luft gjør godt for kropp og topp.

—Men det er vel ikke helt den type lufting dere holder på med?

—Hva mener du?

Vi innser at det er lite å

hente og beveger oss mot utgangen. På veg ut av NRK-institusjonen blir vi stoppet av en luftet journalist som gjerne vil snakke med oss. Fint for oss da vi trenger å skaffe større kildebredde til artikkelen.

— Hei du der! Hvorfor har du notatblokk og penn i hånden, samt kamera rundt halsen? Du har vel ikke fortsatt jobb?

— eeehhh jeg skriver for Universitas.

Ad Notam-redaksjonen trekker seg vekk da vi merker en noe amper og sjalu stemning i luften. Studier viser: De fleste luftede journalister ender opp i Forsvarets forum og skriver positivt om Kongsberggruppen og Nato.

Melkedrikker

Ukas studentvin



HARD SELTZER: Tassen fyller fortsatt 80 år, så hvorfor ikke gripe enhver anledning til å feire? Derfor åpner vi en flaske cava på en ellers hektisk tirsdag. Det første som treffer nesene våre er lukten av våt stein, epler og sitrus. Hva det smaker er vanskeligere å sette ord på. Kuli med eplesmak, blandet ut med farris? Det minner om hard seltzer, bare med en gjæret sødme. Denne er nok fortreffelig å lage mimosas av. Smaken blir litt vel endimensjonal. Man håper på at det skal skje noe mer, men det eneste som skjer er at boblene forsvinner. Kanskje handler det mer om at ingen av oss er noe særlig begeistret for cava? Vanskelig å vite med såpass få referansepunkter for hva som er bra og dårlig når det kommer til disse boblene. Cava-søndag får forbli forbeholdt Trondheimstudentene. *Vin vurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.*

Proyecto Non Dos Cuvée Carácter Brut Nature

Pris: 189,90 kroner
Land: Spania, Cava
Alkohol: 12,00 prosent



Gyri Hoiset, vinanmelder i Universitas



Vi spør

av Frank og Mbappek

Baksideredaktør: August Søreide

august.soreide@gmail.com 960 44 771



LEGG NED SCHULTZ HUS, NÅ!

Min kone hadde et par måneder tidligere tatt med seg bikkjen, barnet, og verdigheten min til Granca for å møte Eduardo, en bartender. Jeg bestemte meg for å starte på nytt, på Schultz hus. Tidenes *mistake*

Schultz Hus er en skandale, og jeg gleder meg til bygningen jevnes med jorden! Jeg har bodd i dette rottereiret i 2 måneder nå, og har allerede fått nok. Hele eventyret startet med omvisningen av huset min første dag. Den alternative, pene unge damen som viste meg rundt, distraherter meg fra å legge merke til hvor myglet alt var. For meg var det bare kjøkken, bad, stue. Hun må ha vært kjøpt og betalt. Jeg fulgte med på utrigningen, på de lave buksene hun hadde på seg, og fikk ikke nysset av at hun sa at jeg skulle dele disse «fasilitetene» med 100 andre unge slasker.

Når hun viste meg soverommet mitt ga hun meg et lite blunk, jeg rødmet naturligvis og sa takk og farvel, og sa jeg skulle legge meg litt nedpå. Forestill deg sjokket når jeg våkner opp og en annen jævla fyr pakker ut sakene sine og forteller at vi skal være roommates. Han fortalte at han hadde en langdistanse-kjæreste som skulle bruke det neste året på besøk hos ham, så vi måtte finne en ordning.

Men jeg prøvde å finne meg i det. En 34 år gammel kommende ØKAD-graduate fra Bømlo skal klare utfordringer som dette. Et par uker inn i oppholdet mitt gikk jeg ned i kjelleren til mitt lille stille hjørne. Vanligvis vanket ingen i kjelleren, men når jeg åpnet døren så jeg til min skrekk rundt 15 unge, nakne menn rundt et bordtennisbord.

—Vi spiller Pikk-Pong, skal du være med? ropte romkameraten min ut.

Jeg sukket tungt og tok av meg buksen, men jeg merket blikkene, tankene, og forsvant like fort som jeg hadde kommet. Jeg måtte lese til pensumet mitt i mikro 1.

Folk her generelt er bygget på løgner. Gutta som hater patriakatet sender vasken hjem til sine mødre, og alle damene jeg har snakket med sier at de er BI, men jeg har ikke sett en eneste en av dem på campus. Det virker som de tar dobbel bachelor alle sammen, og har en intern konkurranse om å studere det mest ubrukelige studiet. Jeg

har aldri i mitt liv møtt en sosiolog, men på Blindern er det tydeligvis en fabrikk som produserer et par tusen i døgnet.

De snakker i store ord. Revolusjon, Palestina, valg, men den eneste politiske aksjonen jeg har sett de gjennomføre var å skulke kongens begravelse for å heller drikke øl i stuerommet. De er faktisk så langt fra revolusjonerende som du får det. En gjeng med hasjrøykende hippier. Første og eneste gang jeg ble med på en av disse seansene ble jeg sjokkert over hvor dårlig musikk de hører på når de først kommer i gang. Hvem faen er Young Bean, Charlie Sex eller Sagi? Ikke vet jeg, men det er ikke rart at samtlige av mine huskamerater drar til psykolog, for de var nok til å sende meg i psykose.

Men jeg begynner å bli dratt under. Jeg går med ironiske t-skjorter, skitne bukser, og har ikke vasket opp på en uke. Derfor må en av dere lesere hjelpe meg, meld dere inn i SiO, og legg dritten ned! Det er for sent for meg...

KVISS-KIRIAN

1. Hvilke tre mediehus har saksøkt Trump-administrasjonen etter at presidenten ute-stengte dem fra Det hvite hus?
2. Hvilket land kan bli det første assosierte EU-medlemslandet?
3. Hvilket land er det foreløpig siste landet som ble EU-medlem?
4. Og hvor mange medlemsland er det i EU?
5. Hva heter boken om John Fredriksen som ble utsolgt på kort tid, godt hjulpet av Oskar Westerlin?
6. Norge gjør det rekorddårlig på PISA-teste-

ne, men hva står egentlig PISA for?

7. Hvor mange graders helning har det skjeve tårnet i Pisa? (slingringsmonn på to grader)
8. I hvilken italiensk region ligger byen Pisa?
9. Hva heter den sylinderformede italienske gjærbaksten/kaken som inneholder tørkede frukter og som ofte blir spist rundt høytider som jul og nyttår?
10. Hva er et autologisk ord?
11. Aurora borealis er det vitenskapelige navnet på nordlys, men hva er navnet på sørlys?

12. Fullfør sitatet, originalt fra teksten Bhagavadgita, men senere forbundet med Robert Oppenheimer. «Now I am become death, ...»

13. Hva er egentlig verst, pest eller kolera?
14. I hvilket år kom svartedauden til Norge?
15. Hvilken sjanger er blant annet forbundet med forfattere som H.P. Lovecraft og Edgar Allan Poe?
16. Og hvilket land hadde bidraget «Who the hell is Edgar?» under Eurovision I 2023?
17. Hvilke to personer er de eneste som har

vunnet Eurovision to ganger?

18. Mot hvem spiller Norge sin første kamp i Nations League 24. september?
19. Hvilket år er det snakk om? Slukkingen av det riksdekkende FM-nettet i Norge startet i Nordland, Joshua French kom til Norge etter å blitt løslatt fra fengsel i den demokratiske republikken Kongo, Cezinando ga ut albumet «Noen ganger og andre», Kazuo Ishiguro vinner nobelprisen i litteratur og Roger Moore dør.
20. Hva forbinder disse? Siljan; Nissedal; Rindal; Høylandet.



av Kirian Helgeby, kvissmaster i Universitas

av Maria Mogens Bo

Tegneserie



1. MS Now, CNN og Politico 2. Canada 3. Kroatia. De ble medlem i 2013 4. 27,5. Storelv - en uautorisert biograf om John Fredriksen 5. 6. Programme for International Student Assessment 7. Ca. fire grader (3,97°) — etter stabiliseringsarbeid på 1990-tallet som reduserte helningene fra nesten seks grader 8. Toscana 9. Panettone 10. Et ord som beskriver seg selv, for eksempel ord som «kort», «ord» eller «arkaisk» 11. Aurora australis 12. «... the destroyer of worlds» 13. Pest. Dødeligheten for pest varierer avhengig av typen, men er generelt høyere enn kolera. I tillegg til at kolera er generelt lettere å behandle og gjenkjempe. 14. 1349 15. Skrek 16. Østerrike 17. Johnny Logan (1980 og 1987) og Loreen (2012 og 2023) 18. Danmark 19. 2012 20. De fire kommunene kong Hårald ikke rakk å besøke før han døde